

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Három évre 72 korona.
VEDELEN:
 Egy évre 24 korona.
 Három évre 72 korona.
ÁRUKÉSZLET:
 A csomagolt példát egyenként 25 fillér.
 Minden kiegészítést 15 fillér.
 Nyitólétszám 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 239
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József Kherczeg ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1907.

FELKÉRŐ SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, október 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérolk: Müller Károly — a kvóta ellen.
- Az aradi löversenyek.
- Az ártatlan házasságazsádelgő.
- Dráma a tárgyalóteremben.
- A hadnagy ur álkulcsa.
- Muszartóhadnagyból — omnibusz.
- Tisza és Andrassy.
- Amiról beszélnek.
- Sóhány Aradon.
- Táros: Az élők világa.

Müller Károly — a kvóta ellen.

Arad, október 18.

A kiegyezési javaslatok és a kvótaemelés körül zibongó politikai világ inét a vidékről nem mutat egyebet, mint minisztereket, akik kapacitálnak és képviselőket, akiket leakarnak venni a lábukról. Hogy mennyire haladtak ebben a fárasztó munkában, megítélni nem lehet. A függetlenségi képviselők egy része keserű szemrehányást tesz a minisztereknek: hogy van lelkiük, ilyesmit kívánni. Mert ha kívánják, nekik meg kell szavazni. Másokról az hallik, hogy kilépnek a pártból, — azonban ez se történt meg.

Az érdeklődés a kerületekbe hazajáró képviselők felé fordul. Igaz, hogy a párt tagjait a pártfegyelem köti, de ilyen nagy kérdéseknél nem egyszer megpattantak a diszciplina kötelékei s olyan helyzetben, a mikor a képviselőnek a kormány és a választók között kell választani, a döntést nem lehet teljes bizonyossággal megjövendőlni.

Az Aradi Közlöny szerkesztőségének egy tagja ma fölkereste Müller Károlyt, Aradváros országgyűlési képviselőjét, hogy megkérdezze az álláspontját a kiegyezési javaslatok és a kvótaemelés felől. Az ő véleménye több tekintetben tarthat különösebb érdeklődésre számot. Egyéniségénél fogva, meg annak révén, hogy Aradvárosát képviseli, a parlamentnek és a pártnak súlyjal bíró elemei közé tartozik. De ennél jelentősebb az, hogy Müller Károly nem a kormány támogatásával, sőt a kormány hivatalos jelöltje ellenében lett megválasztva, és ezáltal a kormány által diktált pártfegyelem őt cselekvési szabadságában nem bénítja, amint azt a mandátumokat féltő képviselők érzik.

— Mi a képviselő ur álláspontja a kiegyezési javaslatokkal szemben?

— A kiegyezés csak folytatása annak az állapotnak, amely akkor, amidőn én képviselővé választattam, már befejezett tény volt. A külfölddel kötött kereskedelmi szerződések akkor már 1977 ig meg voltak hosszabbítva. A vám- és kereskedelmi ügyek körülbelül azon az alapon kezeltettek volna 1917-ig, mint amelyen most szerződésileg rendezettek. A szerződési viszony mindenestre kidomborítja állami önállóságunkat, a mi haladás az eddigi állapothoz képest. És tekintetbe véve a végsőkig feszült gazdasági viszonyokat, amelyekbe kerültünk, a kiegyezéstől azon üdvös hatást várhatjuk, hogy a nagy pénzdrágaságot enyhíteni fogja és az ipari és kereskedelmi forgalmat a rendes mederbe tereli. Igaz, hogy mi függet-

lenségek mindig a kiegyezés ellen voltunk és az a körülmény, hogy mostan ép a koalíciós kormány köti meg a kiegyezést, — bizony, régóta hangoztatott elveink rovására történik. De ha nem is kötetnék meg a kiegyezési szerződés, az bizonyos, hogy 1917 ig a vám- és kereskedelmi ügyekben együttes kezelés lenne. Ezt a megváltozhatatlan állapotot, nemkülönben a nyomasztó, szinte válságos helyzetet nem hagyhatja figyelmen kívül a függetlenségi párt; az azonban kétségtelen, hogy a kiegyezési javaslatok megszavazásával régi elveiből áldoz a párt. Hogy én a kiegyezési javaslatokat megszavazom-e vagy sem, arra nézve most, a mikor a javaslatokat még csupán bejelentték, de azok még betérjesztve nem lettek, *korai lenne nyilatkoznom.*

— A kvótaemeléshez hozzájárul — képviselő ur?

— A kvóta jogosságát a függetlenségi párt 1867-ben se ismerte el, s annak föl-emelése méltán keltheti föl a legnagyobb megvetést, mert ezt a hatvanhetes alapon álló kormányok se tették meg. Hogy most ép a koalíciós kormány akarja megtenni, ez bennünket, régi függetlenségeket *éles helyzetbe állít* választóinkkal szemben. Én a kvótát ezelőtt is túlmagasnak és jogtalanak tartottam, annak tartom ma és annak is fogom tartani.

— Olvasta-e képviselő ur Kossuth Ferencnek azon kijelentését, hogy a javaslatok megszavazását kabinetkérdésnek tekintik?

— A kérdésnek ez a része a legkisebb

Az élők világa.

A polihistorok faja kiveszett az emberiségből. Azok az egyszerre sok ismeretágot művelő agyvelők, a kikről a tudományok és a kultúra története megemlékezik, az emberi ismeretek bővülésével egyre ritkábbakká váltak, s a tizenkilencedik század, a mikor az emberi megismerés példátlan munkát végzett minden irányban s eladdig allig elképzelt ismerettömzset halmozott fel, egészen letűntek. A modern tudományok állása mellett a polihisztória szinte lehetetlené vált. És mégis! Szükségünk van az ismeretek bőségére nemcsak abban a szakban, a melyet magunk művelünk hajlamosul vagy kenyérkeresetből, hanem minden egyebekben is, ha műveltek akarunk lenni a szó nemesebb értelmében.

Az igazi műveltségnek feltétele minden emberi dologban való tájékozottság, melyet nemcsak szakérdekből, az életpálya által adott kényeser, okából, hanem lelki szükségéből keresünk. Ez alatt nem az értendő, hogy szakszerű avatottsággal ismerjük minden tudománynak anyagát; hisz ez a tudományos ismeretek roppant bősége mellett lehetetlen is. Hanem értendő mindenekelőtt minden tudomány elemeinek ismerete, valamint megértése azoknak az elveknek, a melyek a tudományokban uralkodnak. **Ha elvek ismeretével áttekintést kap az ember arról az óriási kincséről, a melyet ezredveken át az emberiség tudományos ismeretekben ösz-**

szehalmozott, irányt talál a roppant kiterjedésű utvesztőben, könnyebben éri meg a világot, a természetet, a társadalmat, felfog minden új jelenséget, részesévé válik a nagy emberi haladásnak.

Az általános műveltségnek egyéb, hasznos hajó érdemén kívül ez az emberi jelenlőség. L-xikonok, enciklopédiák s egyéb sok vastkos kötetből összerótt gyűjtemények nem felelnek meg ennek a célnak, mert vagy kisebbek, s akkor hiányosak, vagy teljesekek s akkor olyan roppant terjedelműek, mint maga a tudományok összessége. Különben is bennük elrészletezve, fogalmak, címszók szerint rendezve vannak az ismeretek, tehát merőben ellenkező jét adják annak, a mire a modern embernek szüksége van: gyűjteményes, részletező szakmunkát — összefoglaló, átfogó tájékoztató helyett.

Ez alapvető különbségen kívül nem kis szerepe van az általános műveltség céljaira való kevésbé alkalmas voltukban annak, hogy épp terjedelmük miatt körülményes a kezelésük és nehézkes a bennük való eligazodás.

A „Műveltség Könyvtára” rendkívül szerencsés formája az általános műveltséget nyújtó összefoglaló munkának. Nem száraz részletezést, felsorolást, adatot szolgáltat az olvasónak, hanem összefüggő, érdekes, színes előadást a tudományok és ismeretek egész rendszeréről. Megadja tehát első sorban az áttekintést egyegy tudományon, együtt annak történetével s világos, közérthető megmagyarázásával azok-

nak az elveknek, eszméknek, a melyeken az illető tudomány építete alapszik.

Ezenek a magában is kielégítő nagy feladatnak megoldásával azonban nem éri be, hanem adja az egyes ismeretágszatok külön világal részletezve is, élvezetes, könnyen felfogható előadásban, igazi tudományos szellemmel, de a száraz szakszerűség porfelhője nélkül. Pedig ez a porfelhő az, amely miatt a legtöbb ember vagy nem bírja maglátni az ismereteket, vagy nincs kedve, hogy a porfelhőn keresztül is keresse őket. Forma, előadás, teljesség és magas tudományos szellem dolgában a „Műveltség Könyvtára” az első ilyenmű munka a világirodalomban. És joggal ez büszkélkedhetünk, hogy ez a kedés Magyarországból indult ki, egészében magyar elme kiváló gondolata s részleteiben magyar tudósok elismerésreméltó s az ujnemű feladatban is teljes sikerű munkája.

Mindent nem lehet elégszer elmondani. Valahányszor ennek a jelentős vállalkozásnak egy-egy új kötete megjelenik, az ember egyre újabb érdemét fedezi fel ennek a munkának; egy-egy kötetét külön-külön élvezi és méltányolja s csak az új kötet megjelenésekor érzik, hogy a mű ismét meglepetést hozott, valami újat, nemcsak azért, mert új a kötet tartalma, hanem mert az új kötet a könyvtár egésze is új szint nyert. Ilyenformán a munka igazi és imponáló képe csak akkor fog majd kibontakozni, ha teljes lesz ez a nagyszabású vállalkozás.

sulylyal esik az én elhatározásom mérle-
gébe. Az én megválasztatásom se a kor-
mány ajánlatára, se pedig a kormány tá-
mogásával nem történt, tehát a kormány
íránt való engedelmisség elveim ellenére
nem köthet. Mandátumomat a kormánytól
nem féltem s ha féltetni kellene, se törőd-
ném vele. Én a képviselőség előtt is vol-
tam s leszek a képviselőség után is.

— Választói előtt nem fog erről kép-
viselő ur nyilatkozni?

— Én a választóimnak adott program
alapján, ahhoz mindenben hiven fogok
cselekedni. Én nem változtam meg, s
miután nincs okom hinni, hogy a válas-
zóimnak véleménye megváltozott volna
azon program felől, a melynek alapján
megválasztottak, — nem hinném, hogy
szükség lenne választóim elé fordulni.

A beszélgetésbe egy személyes ügy is
kapcsolódott. Aradon többek előtt feltűnt,
hogy Müller Károlyt a képviselőház igazság-
ügyi bizottságába nem választották be.
Müller Károly erről így nyilatkozott:

— Minden képviselőt egy-egy bizott-
ságba választanak be. Az igazságügyi bi-
zottságnak csupán ügyvédek a tagjai, ró-
lam pedig nem tudják, hogy ügyvéd va-
gyok, mivel én ügyvédi eljárásokkal egy-
általán nem foglalkozom. Így jutottam a
kérvényi bizottságba. Ez a titka az egésznek.

Az aradi lóversenyek.

Első nap.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 18.

A színes dresszek nolnap ismét fölvonul-
nak a csálai gyepen. Élénk, izgató versenyekre,
heves finiszekre van kilátás, mert számos ne-
mes telivér, sok kitűnő urlovas veszi fel a küz-
delmet a dicsőségért és a díjakért. Ha az idő
is kedvező lesz, úgy valószínű, hogy az idei
meeting siker dolgában felül fogja mutatni az
előző éveket. A holnapi nap programja a kö-
vetkező:

I. Félvérék gátversenye. Díj 800 korona,
600 korona a győztesnek, 200 korona a má-
sodiknak. Magyarországon nevelt 4 é. és id.
félvér lovak részére, melyek üzletszerű idő

kozás s rövidesen megjelennek az utolsó kö-
tetek is.

Ezt a gondolatot a legújabb és ötödik kö-
tet költi fel, a mely „Az élők világa“ címet
viseli s mesterien megírt foglalatját adja az
életnek, az életjelenségeknek s az ezek által
a természet birodalmában uralkodó élő lények
egész világának. Két kiváló természettudósunk,
Entz Géza és Mágócsy-Dietz Sándor egyetemi
tanárok alkották meg ezt a hatalmas kötetet
kiváló magyar tudósok közreműködésével. Je-
lentős munka lenne ez önmagában is, még ha
nem is lenne a „Műveltség Könyvtárának“ al-
kotó része. Teljes képet ad az élő világról, a
növényekről és állatokról, valamint magáról
az életről.

Mi az az élet? És honnan ered? Ezek
döntő kérdései a modern tudományok és ősré-
gi talányai az egész emberiségnek.

Beleszól ez a két probléma mindenbe: a
társadalmi életbe, az egyén alakulásába, a leg-
gyakorlatibb gazdasági kérdésekbe s a szellemi
és erkölcsi létéről való felfogásunkba. A bioló-
gia, az életről való tan az u'óbbi évtizedekben
uralkodóvá lett a tudományok között, mert
rájuttunk, hogy problémáinak megoldása vilá-
gosságot vetne minden egyéb ismereteinkre, az
emberi elme e'őt még megoldatlan egyéb kér-
dések egész tömegére.

Az élet mivolta és eredete a lét rejtélyé-
nek kulcsa. Tudni azt, ami erről szól, amit az
emberi elme eddig e téren elért, nemcsak mű-
veltségünknek kelléke, nemcsak szellemi éle-
tünk és gyakorlati hivatásunk szükséglete, ha-

már keze alatt nem voltak. Táv. kb. 3200 m.
1. Goldschmidt K. hdgy. 66 fk. Peggi VI.,
kék fehér csikos test és sapka. 2. Kovách Jenő
hdgy. id. sh. *Desidier*, egyenruha, kék zöld vál-
szallag. 3. Baich Iván báró 56 sk. *Nóra*, szal-
masárga, világoskék gomb és sapka, aranyrojt.
4. Ugyanaz 66 stpk. *Titok*, ugyanaz. 5. Paxy
Kornél fhdgy. 56 pk. *Mondja csak*, kék, sárga
ujj k, kék sapka. 6. Kintzig János ur id. sk.
Szötyke, szürke, vörös ujjak és sapka.

Tippeink: *Baich ist.* — *Szötyke*.

II. Sofronyai díj. Sikverseny. Díj 1500 ko-
rona. Ebből 1000 korona a győztesnek, 800 ko-
rona a másodiknak, 200 korona a harmadik-
nak. Táv. kb. 2400 méter. 1. Báró Baich Péter
hdgy 36 pk. *Mema*, ap. Matchbox a. Messalina
sárga, vörös szegély, sárga sapka. 2. Nagy Ákos
száz. 36 pk. *Trutscherl* ap. Pardon a. Tonci
kék, sárga szegély. 3. Sibrik Sándor hdgy. 36
sk. *Acharnée* ap. Achilles II. a. Sardinia sárga,
kék szallag és sapka. 4. Báró Schwaben Dur-
neisz Gy. fhdgy. 36 pk. Peia ap. Piety a. Cas-
siopsis kék, vörös gyűrűk, kék sapka. 5. Reök
István fhdgy. 36 sk. *Recept* ap. Primás II. a.
Remény fekete, fehér szallag, kék szegély,
fehér sapka. 6. Comp K. F. 66 pk. *Sárkány*
ap. Gourmand a. Syltebo barna, vörös sapka.
7. Báró Baich Iván 36 sk. (fv.) *Lelkem* ap.
Baldur szalmasárga, vil. kék gomb és sapka,
ar. rojt. 8. Seprősi ménés 66 sm. *Parnassus*
ap. Timothy a. Probleme II. lila, fehér pettyek,
lila sapka. 9. Ugyanaz 36 pk. *Diana II.* ap.
Doria a. Verve jó ugyanaz. 10. Horváth Jerő
ur 56 sm *Claymore* ap. Cullogen a. Chrysan-
teme rozsdavörös, sárga ujj, zöld karszallag és
sapka.

Tippeink: *Acharnée* — *Sep. ősi ménés*.

III. Csálai díj. Gátverseny. Díj 2000 korona.
1500 korona a győztesnek, 800 korona a máso-
diknak, 200 korona a harmadiknak. Táv. kb.
2800 m. 1. Gróf Esterházy Lajos 46 ph. *Botha*
ap. Timothy a. Bussi rózsaszín, fekete szallag
és sapka. 2. Sibrik Sándor hdgy. 36 sm. *West-*
minster ap. Botond a. Lady Ormonde sárga,
kék szallag és sapka. 3. Reök István fhdgy 36
sk. *Recept* ap. Primás II. a. Remény fekete, fe-
hér szallag, kék szeg., fehér sapka. 4. Comp
K. F. 66 pk. *Sárkány* ap. Gourmand a. Syltebo
barna, vörös sapka. 5. Sárdi Tibor had-
nagy id. sárga herélt (fv.) *Barry Suliwan* ap.
Ascetic egyenruha, fehér-piros szallag. 6.
Báró Baich Iván 36 sk. (fv.) *Lelkem* ap.
Baldur szalmasárga, vil. kék gomb és sapka,
ar. rojt. 7. Ugyanaz 36 pk. *Tofana* ap. Falb a
Topaze ugyanaz. 8. Paxy Kornél fhdgy. 36 pk
Patyolat ap. Galac a. Partisane kék, sárga
ujjak, kék sapka. 9. Ugyanaz 36 pm. *Why?*
ap. Winkfield a. Arum ugyanaz.

Tippeink: *Westminster* — *Baich ist.*

nem emberi öntudatunk követelménye is.
Az „Elők világa“ gyönyörűen megírt bevezető-
ben adja foglalatját a biológiának, a problé-
máknak, a melynek megoldását kutatjuk s az
eredményeknek, a melyekre eddig az emberi
elme jutott. Ez a bevezető egyszerre megnyitja
a művelt ember szemét a természet igaz látá-
sára és elméjét az élőlények roppant világának
igazi felfogására.

Megtanulja belőle tudatosan felfogni az
életnyilvánulások különbözőségét, a növényi és
állati életnek sok közösség dacára való eltéré-
sét, a növények és állatok külön-külön élethe-
tét és bonctanát, leíró természetrajzát és fej-
lődésánát. Szóval azt, amit az iskolában külön-
külön könyvekben és egymástól elszigetelve
tanul az ember, azt ebben a munkában együtt
és összefüggően, egymással való kölcsönös vo-
natkozásában tanulja megismerni.

A megismerést a képek rendkívüli soka-
sága segíti elő. Kilencedfélszáz műmelléklet és
szövegek eleveníti meg az írott előadást. Pá-
ratlan gazdagsága ez az illusztrációnak s bi-
zonyossága annak, hogy a szerzők és a kiadó
egyaránt felfogják azt a nagy elvet, hogy szem-
lélet nélkül nincs természetismeret. Hogy ez a
szemlélet ne csak soko'dalu és azdag, hanem
hű és érdeklődést keltő is legyen, arra szolgál
ennek az új kötetnek is áldozatkész, izléses és
rendkívül gondval készült nyomdai kiállítása.
Az új kötet, úgy mint mind az eddigi, értékes
nyerésége a magyar irodalomnak s a magyar
könyvészetnek egyaránt.

IV. Eladó verseny. Díj 1200 kor. 1000 kor.
a győztesnek, 200 kor. (egyleti díj) a második-
nak. Táv. kb. 1600 m. 1. Sibrik Sándor hdgy.
56 ph. *Nászuram* ap. Dunure a. Neni 1800 kor.
eladó sárga, kék szallag és sapka. 2. Gróf Pe-
jacevich Alb. 36 sk. *Malmaison* ap. Milford a.
Melrose 2000 kor. eladó sárga, kék óv. 3. Sep-
rősi ménés 36 pk. *Diana II.* ap. Doria a. Verve
jó 1600 kor. eladó lila, fehér pettyek, lila sapka.
4. Ugyanaz 56 sk. *Nem bánom* ap. Bona Vista a.
Namouna 1600 kor., eladó ugyanaz. 5. Gróf
Merveldt M. száz. 36 pk. *Good for nothing* ap.
Orelia a. Moneta 600 kor. eladó vörös, fekete
ujjak, sárga sapka.

Tippeink: *Seprősi ménés* — *Nászuram*

V. Hadseregi gátverseny. Díj 1400 ko-
rona. 1000 korona a győztesnek, 300 ko-
rona a másodiknak. Táv. kb. 2400 méter.
1. Fanta Géza fhdgy. 66. ph. *Wight* ap. Wind-
gall a. Jessica lila, kék ujjak és sapka. 2. Mol-
nár Ferenc hdgy. id. pk. (fv.) *Baba* ap. Bra-
nyicskó sötétkék, cseresznyevörös sapka. 3.
Telegdy József hdgy. 46 sh. *Tétem van* ap.
Abonnet a. Heiäre vörös, fekete kettős szallag,
vörös sapka. 4. Nagy Ákos száz 56 ph. *Oglan-*
der ap. Ugly a. Link Girl kék, sárga szegély.
5. Ugyanaz 66 sh. *Tyrann* ap. Ganache a.
Tükör ugyanaz. 6. Ugyanaz 66 ph. *Matador* ap.
Matchbox a. Maritana ugyanaz. 7. Sibrik Sán-
dor hdgy. 46 stpk. *Idylle* ap. Bona Vista v.
Dunure a. Isabella sárga, kék szallag és
sapka. 8. Goldschmidt K. hdgy. 66 sk. *Emlék*
ap. Matchbox a. Queens-Evidence kék, fehér
csikos és sapka. 9. Markovits István fhdgy.
46 pk. *Csingilingi* ap. Timothy a. Syltebo sárga,
szürke pettyek és sapka. 10. Paxy Kornél
fhdgy. 66 stpm. *Calderon* ap. Ganache a. Cas-
cata kék, sárga ujjak, kék sapka. 11. Szath-
máry Király Pál hdgy. 46 stpk. *Téjsasszony*
12. Gregurich Antal száz. 46 ph. *Caslau*
ap. Chislehurst a. Baba fehér, lila ujjak és
sapka. 13. Gróf Merveldt M. száz. 46 ph. *Gasse*
ap. Mindig a. Gourmandine vörös, fekete ujjak,
sárga sapka.

Tippeink: *Wight* — *Nagy istálló*.

VI. Mácsai díj. Akadályverseny. Díj 1500 ko-
rona. 1000 kor. a győztesnek, 800 kor. a máso-
diknak, 200 korona a harmadiknak. Táv. kb.
4000 m. 1. Telegdy József hdgy. 46 sh. *Hétem*
van ap. Abonnet a. Heiäre vörös, fekete ket-
tős szallag, vörös sapka. 2. Goldschmidt K.
hdgy. 66 sk. *Emlék* ap. Matchbox a. Queens
Evidence kék, fehér csikok és sapka. 3. Nagy
Ákos száz. 56 ph. *Oglander* ap. Ugly a. Link
Girl kék, sárga szegély. 4. Ugyanaz 66 sh.
Tyrann ap. Ganache a. Tükör ugyanaz. 5. Sib-
rik Sándor hdgy. 56 ph. *Nászuram* ap. Dunure
a. Neni sárga, kék szallag és sapka. 6. Comp
K. F. 66 pk. *Sárkány* ap. Gourmand a. Syltebo
barna, vörös sapka. 7. Sárdi Tibor hdgy. id.
sh. (fv.) *Barry Suliwan* ap. Ascetic, egyenruha,
fehér piros-fehér v. szallag. 8. Markovits István
fhdgy. 46 pk. *Csingilingi* ap. Timothy a. Syl-
tebo sárga, szürke pettyek és sapka. 9. Szath-
máry Király Pál hdgy. 46 stpk. *Kicsi feleség*.

Tippeink: *Csingilingi* — *Nagy istálló*.

TÁVIRATOK.

Nagy bukások Newyorkban.

Newyork, október 18. A cukorpiac
kedvezőtlen helyzete következtében az itteni
Heintze Ottó és társa cég megbukott, az
értéktőzsde egyik vezető cége fizetékép-
telen lett, a buttei (Montana) állami taka-
rékpénztár pedig fizetési zavarokba jutott.
Heintze Ágost lemondott a Merkantile
National Bank elnökségéről, hogy bátyja
üzletét ismét helyreállítsa.

Földrengés.

Bécs, október 18. A meteorológiai és
geodinamiai császár és kir. központi inté-
zet szeizmografikus készülékei e hó 16-án,
tegnapelőtt délután erős földrengést jelez-
tek, mintegy 9—10,000 kilométernyi távol-
ságban. Kezdet 3 óra 10 perckor délután,
maximális kitérés 34 mm. 3 óra 43 perc,
vége 6 óra után.

Dráma a tárgyalóteremben.

Megőrült vádlottnő.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 18.

Alig volt még tizenöt esztendő Gombai Ágnes, amikor hat évvel ezelőtt szerelmi viszonyt kezdett Maurer Nándor budapesti betűszedővel. A szerelmesek nem igen voltak jó véleménynyel egymás felől, de azért évekig főnnállott a viszony. A leánynak, a fiatal koradacára, nem ez volt az első szerelme, Maurert pedig korhely, kártyás embernek ismerte meg a szerelme és utoljára is szakítottak. Ez 1906-ban történt, amikor Gombai Ágnes már ugy tengette az életét, hogy valami harmad rangu budapesti helyen pincérleány lett. A szakítás után Maurer a vidékre ment, ahol megházasodott és másodmagával tért vissza a fő városba. Mikor a régi szerető meghallotta ezt, elfogta a féltékenység s fölkereste Maurert, hogy megtudja, csakugyan igaz-e a hír. Gombai Ágnes maga mellé vette két nővérét, Annát és Marit s velük állított be a múlt év május 8-án Maurerekhez. A találkozás szomorú eredménnyel végződött. A leány, ki állítása szerint csak azért látogatta meg egykori kedvesét, hogy néhány forintnyi követelését megkérje, a felesége jelenlétében szemrehányásokat tett Maurernek, aki erre kétszer arcalütötte. Dulakodás támadt a két tábor közt, Gombai Ágnes pedig egyszerre, amint Maurer fojtogatta a pamlagon, revolvert rántott elő és két lövést tett. Mind a két golyó talált és Maurer meghalt.

A leányt vád alá helyezték erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésért s a pörét ma tárgyalta a budapesti törvényszék dr. Bakonyi táblai bíró elnöklésével. A tárgyalás elején kínos incidens játszódott le. Midőn a vádirat felolvasása után a vádlottnőt felhívták, hogy nyilatkozzék a vádra, Gombai Ágnes magából kikelve őrijongeni kezdett:

— Követelem, hogy akasszanak fel! Adjanak egy revolvert, hogy agyonlőjem magamat, mert szerettem Nándoromat megöltem!

Azután villámgyorsan, úgy, hogy a börtönőr sem tudta meggátolni, felugrott a felülnő szép arcú vádlottnő a vádlottak padjára s szétbomlott hajjal, az örültek villogó szemével, az izgalomtól kipirult arccal éles rikácsoló hangon kezdte szidni szerencsétlenségének állítólagos okozóját, az előszobában tanuként várakozó Maurer Nándor özvegyét. Percenkig tartott ez a drámai jelenet, míg végre a vádlottak padján álló vádlottnő hirtelen elsápadt s *alázuhant*. Szerencsére a börtönőr s a hallgatóság padsoraiból elősietők felfogták, különben tán *agyonszueta volna magát*. Az elalélt nőt aztán kivitték a vádlottak szobájába s az elnök intézkedésére a mentők jöttek át segélyére. Közel egy negyed óráig tartottak a mentők élesztési kísérletei, míg végre Gombai Ágnes annyira magához tért, hogy a felfüggesztett tárgyalást folytatni lehetett.

Künn az előszobában megisméltődött a zajos jelenet. Most már nemcsak Gombai Ágnes dühöngött, de az agyonlőtt Maurer Nándor özvegye is. Az asszony is folyvást kiabált:

— Ide egy fegyvert, *lelövöm ezt a személyt*... Miért rabolta el az uramat?... Megölöm...

A teremből kitóduló hallgatóknak s a segítségül előhívott börtönőröknek csak nagynehezen sikerült lecsillapítani a szinte őrijongó két nőt. Ezalatt persze szünetelt a tárgyalás s csak hosszabb idő elteltével lehetett ismét folytatni. Mikor Bakonyi elnök ismét megnyitotta az ülést,

engedelmet adott a kimerült vádlottnak arra, hogy ülve adja elő a vallomását, amelyet lassan, szakadozottan mondott el, kezdve a Maurerrel való megismerkedés idején.

A bizonyítási eljárás befejeztével a bíróság a vád- és védelem meghallgatása után meghozta ítéletét. Gombai Ágnes a vád- és következményei alól *felmentették*. Az ítélet általános meggyógyvást kellett s a hallgatóság zajosan megtapsolta.

Sóhiány Aradon.

Fenyeget a veszedelem.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 13.

Az ország legtöbb vidékéről olyan hírek érkeznek, hogy a nagyarányu vagonhiány miatt az idén is valóságos sóinség fenyegeti az országot.

A sóhiányról érkező hírek folytán az Aradi Közlöny egy munkatársa ma illetékes helyen utánajárt annak, vajjon az aradi sóhivatalt fenyegeti-e a sóhiány veszedelme.

Értesülésünk szerint az aradi sóhivatal, melynek körzete Hunyadmegyéig és Szolnokig terjed, még néhány hétre el van látva sóval és kielégitheti a körzetébe tartozó állattartó gazdák szükségletét. Ugyancsak elég őrlött só is áll rendelkezésre, Aradon tehát egyelőre nem okoz zavart a sóhiány.

De csak egyelőre. Ha az állapotok nem javulnak és a kormány még néhány hétig nem bocsát kellő számú vaggont a sóbányák rendelkezésére, akkor az *aradi sóhivatal is kénytelen lesz a sóelárusítást beszüntetni*. Éppen azért igen célszerű lenne, ha az aradvármegyei gazdasági egyesület kellő időben keresne orvoslást a fenyegető veszedelem ellen, nehogy beálljon az az állapot, amelynek súlyát már tavaly is érezték azok, akik sószükségletüket az aradi sóhivatalnál fedezték, illetve itt akarták fedezni a vagonhiány idején.

Hogy milyen nagy máris a vagonhiány, arra nézve jellemző, hogy Mármárosszigeten a vasuti kocsik hiánya miatt a bányából való sószállítás teljesen megakadt s ennek következtében a sójövédéki vezérügynökség szigetkamrai nagy sómalmak kénytelen volt üzemét beszüntetni és a munkások nagy részét is elbocsátani. A többi bányahelyeken működő sómalmok már napokkal ezelőtt felfüggesztették üzemüket, mivel a vasuti kocsik hiánya miatt az összetörölött sómennyiségeket elszállítani nem lehet. Ily körülmények között az ország-összes részeiben sóhiány várható s valószínű, hogy *az összes sóbányákban is a munkálatokat beszüntetik*. Ezidőszent a sóbányáknál több millió értékű só hever elszállítatlanul, valamint a legtöbb vidéki városban *sóinség* és ezzel kapcsolatban *sóuzsora* jelentkezik.

E legujabb csapásnak kiszámíthatatlan következményei lehetnek. A sóhiány komoly veszedelemmel fenyegeti a marhatenyésztést, de az általános drágaságot is növelheti a sóhiány, mert az őrlött só szállítása is szünetel és nincs kizárva, hogy rövid idő múlva a legszükségesebb konyhai cikk is jelentékenyen megrágul, sőt ha ez így tart még néhány hélig, egyáltalán nem lesz konyhasó.

Az ártatlan házasságszédelgő

200,000 forint hozomány.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 13.

Oriásan berendezett irodája van Stignicz Nándornak a budapesti Albrecht-ut 4. számú házban. Ugy is kell annak lenni, mert Stignicznek igen előkelő látogatói szoktak lenni. Azért is ment Stignicz az Albrecht-utra lakni, hogy feltűnés nélkül lehessen őt megközelíteni. Stignicz Nándor abból él, hogy házasságközvetítési irodát tart, azzal a különbséggel, hogy ő — nem közvetít házasságokat.

A budapesti német és a külföldi lapokban a következő szövegű két kishirdetést tette legutóbb közzé:

Kereskedő özvegye férjhezmenni óhajt, hozománya 300,000 márká. Pénzre, vagyona nem relettál, csak társadalmi állásra és tisztességre.

A másik kishirdetés „Schuldlos“ (Ártatlan) címen jelent meg és egész regény. Egy budapesti fiatal, szép, dús gazdag leány számára keresnek férjet. A leánynak kétszáz ezer forint a hozománya, de még örökség is vár rá. De van egy kis baj is. A leánynak nincsenek szülei. Atyja sohasem volt, az anyja meghalt.

A leány tisztességes, becsületes embert keres, aki szakítani képes a buta társadalmi hagyományokkal és becsületszóra kötelezi magát, hogy soha egyetlen szóval sem említi a leány múltját. Aki akar 200,000 forintot és egy igen szép leányt, jelentkezzen. Persze poste restante Schuldlos címen.

Az özvegyre nem pályáztak annyian, de a leánynak igen sokan akarták a becsületszavukat lekötöni. Egy időben budapesti hozományvadászok részéről akkora volt a kereslet, hogy Stignicz a lakására rendelte az egész társaságot és sorsot húzatt velük, kié legyen a leány.

A nyerő persze nem kapta meg sem a pénzt, sem a feleséget, de Stignicz kapott tőle 200 korona előleget. Mert Stignicz az előlegekből élt és nem a közvetített házasságokból.

Több mint száz embert csapott be a furfangos fráter ilyen módon és csodálatosképpen csak tizenkét feljelentés érkezett ellene a főkapitányságra. A többi becsapott restellte a dolgot és nem szólt senkinek, a följelentő tizenkettő is csak azért tett följelentést, mert Stignicz ráadásul még gunyolta is őket.

Leveleiket felbontatlanul küldte vissza és ráírta a borítékra:

— Retour. Adressat gestorben. (Vissza! Címzett meghalt.)

Amikor Szentkirályi Béla rendőrfogalmazót megbízták a nyomozással, azt találta, hogy a címzett tényleg meghalt, erkölcsi halott, aki a budapesti büntetőtörvényszék gyűjtőfogházában tölti ki a sikkasztásért rá rótt egy havi börtönbüntetést. A rendőrfogalmazó mindent előkészített Stignicz fogadtatására és tegnap, amidőn a vén szélhámos kijött a gyűjtőfogházból, detektivekkel behozatta a főkapitányságra és azonnal le is tartóztatta.

Amikor kihirdette előtte a letartóztatást, csak arra kérte a rendőrfogalmazót, hogy ne közölje az ügyet az újságokkal, mert akkor örök időkre vége lenne az üzletnek.

A hadnagy ur álkulcsa.

Megakadályozott betörés.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 18.

Egy délvidéki ezred nagy szenzációt akadályozott és tussolt el leguóbb. Az esetről a legnagyobb díszkrécló hangján emlékeznek meg azok a kevesek, a kik bele voltak avatva, mert a katonaságnak az a célja, hogy ne kerüljön az eseményekből semmi sem a napvilágra.

A dolog ott kezdődik, hogy megjelent az illető város rendőrségén egy lakatos s eladta, hogy egy önkéntes viaszlenyomat után Wertheim-szerű kulcsot rendelt meg nála. A rendőrség nem akart belemenni az ügy érdemi részébe, nem is tehetette, ellenben bizalmasan értesítette az önkéntes katonai főlebbvalóit. Itt elővették a fiut és kivallatták.

Elmondta, hogy egy más fegyvernembeli hadnagy barátja bizta meg a kulcs elkészítésével, indokul hozva fel, hogy lakótársa későn jár haza, sokszor elkerülük egymást s bajos bejutni a lakásba. A vizsgálat aztán nagy titokban folytatódott tovább s kiderült, hogy a viaszlenyomat az ezredpénztár vasládájáról készült. Azon ezred pénztárának a ládájáról, amelyben a hadnagy szolgál. A láda szokás szerint a tiszti inspekciós szobában van elhelyezve és három embernek van hozzá kulcsa. Az ezredparancsnoknak, a pénztár- és az élelmező-tisztnak. Átlag tíz naponként vesznek ki belőle pénzt, még pedig elsőjén, 11-én és 21-én, amikor a századok zsoldját, a tiszteket s az élelmiszereket fizetik a szállítókkal együtt. Viszont az inspekciós tiszt egyik nap déleltől a másikig terjedő 24 órát tölt ebben a szobában.

A felfedezés kínos szenzációt keltett s a parancsnokság igen sokáig vallotta a fiatal hadnagyot, aki csak májusban kapta meg a csillagot. Nyilván sosem derül ki az igazi szándék, a tényállás azonban az, hogy a hadnagy óvatos uton álkulcsot akart csináltatni az ezredpénztárhoz, amelyben 15—20.000 korona van állandóan. Az ügyet azután elintézték úgy, hogy a magáról megleledkezett fiatal embert — aki még mellékesen vagyonos családból származik — lemondatták az állásáról, illetve a rangjáról. A lemondás elfogadását a napokban jelentette a katonai szakközlöny s ezzel véget ért — legalább katonai részén — egy májusban kezdődött karrier.

Tisza és Andrássy.

67-es tömörülés?

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 18.

A berlini *Tageblatt* tegnap esti száma Andrássy és Tisza címeű közöl rendkívül érdekes cikket, amely az alkotmánypártot a 67-esekkel és első sorban Tisza gróf gárdájával való egyesülésre szólítja fel. A cikk e szavakkal végződik:

Ha az alkotmánypárt nemcsak a napról-napra való tengődést tartja szemé előtt, akkor nem szabad sokáig haboznia, hogy a hatvanhetes alap híveinek egyesüléséhez az első lépést megtegye. Azt hisszük és tudjuk, hogy ezt az alapot nagyon sok vezedelem fenyegeti és a 67-es alap híveinek kötelessége, hogy ezért az alapért sikra szálljanak.

A volt szabadalvűpártnak egyik illusztris tagja, a múlt képviselőháznak alelnöke a cikkre azt mondta, hogy az felhívás keringőre. Aztán így folytatta:

A szabadalvű párt, amikor elhagyta a maga építette máglyán, örökül utódainak egyetlen programot hagyott: Deák—Andrássy alkotmányán k megőrzését. Az az öreg ur, aki most fogja lehunyni örök álmra szemét, mint a szabadalvű párt elnöke, azal bucsuzott az ország legintelligensebb pártjától, hogy Deák és Andrássy tanításait ne feledjék vészben, viharban. Maga Tisza István gróf csak azért javasolta a félreállást, mert nem vállalhatta a felelősséget a bekövetkezendőért, de aki részt akart venni az új alakulásban s tanácsért hozzáfordult, annak az: a tanácsot adta, hogy csatlakozzék az alkotmánypárthoz, az egyetlenhez, amely Deák—Andrássy törvényét őrzi. De az alkotmánypárt akkor szövetségesünk terrorja alatt állott. A szabadalvű párt volt tagjaira rányomták a felelősség bélyegét s riasztották őket a mandátum vállalásról.

Pedig, bizvást mondom, a szabadalvű párt tagjai csak intésre, halovány biztatásra vártak, hogy erejüket a 67-es alap védelmére kínálják. Ha ez a biztatás megjön: hiszem, hogy egészségesebb alakulás következik s hangos jelzések mellett nem kellett volna meglápnia az okosságának. De tán jobb így, ahogy ma van. Talán épp e politikának sikerült megteremtene a 67-es politika számára olyanokat is, akik a kiegyezés nagy művét a nemzet szégyenének bélyegezték. És e fordulástól talán több haszon járul a nemzetre, mint hárult volna a szabadalvű párt támogatásából. Az át alakult korszak úgy is követelni fog minket nemsokára.

A német lap már nyitott ajtókat dönget. Tisza ugyan maga sem gondol egyelőre arra, hogy újból szerepet kérjen a politikai életben, de innen különben is kiszorult. A hatvanhetesek tömörülésének ennél sokkal kellemesebb módja következett be: a függetlenségi párt vállalkozott arra, hogy megcsinálja. Es ma már konstatálhatjuk, hogy ez a munka be is fejeztetett. A függetlenségi párt csak a neve maradt meg, tartalma és jelentősége elvesztett.

A novemberi esküdtek.

Sorsolás a törvényszéken.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 18.

November első hétfőjén, 4-én kezdődik az esküdtészeki ülés az aradi kir. törvényszéken. A ciklusban több érdekes bűnügy kerül tárgyalásra, nagyrészt azonban olyan ügyek kerülnek az esküdték elé, amelyek nem bírnak különösebb érdekességgel. Jelentékeesen rablási és halált okozó súlyos testi sértési esetek, amelyek Aradmegyében már a megszokott dolgok közé tartoznak. Ma sorsolták ki a novemberi ciklus esküdtjeit az aradi kir. törvényszéken. A sorsolás eredménye a következő:

Rendes esküdték lettek:

Engel Gyula vegyeskereskedő
Herbay Gyula biztosítási titkár,
Kép János cséplőgép tulajdonos,
Kohn S. Nándor kereskedő,
Kemény Manó építész vállalkozó,
Kintzler Zoltán ékszerész,
Kossuth Pál gyógyszerész,
Kriszán János fakereskedő,
Laubender András háztulajdonos,
Lammert Ferenc szijgyártó,
Lengyel Manó buorkereskedő,
Lusztig Mór kézműkereskedő,
Maresch Gyula kereskedő,
Matzky Károly cukrász,
Poppé Sándor háztulajdonos,
Popovics György háztulajdonos,
Páris Lajos dr. ügyvéd,
Pálmai Lajos dr. közjegyzőhelyettes,

Pick Adolf kereskedő,
Prolich István kereskedő,
id. Radocsányi János szijgyártó,
Rácz I. Sebestyén háztulajdonos,
Rubenescu Ágoston tisztviselő,
Ritter Miklós kimerő,
Rudó István hivatalnok,
Ráskai Miksa bankhivatalnok,
Stelohardt Mór dr. ügyvéd,
Soini Pál dr. ügyvéd,
Solymos József rézműves,
Szilvássy László dr. ügyvéd.

Pótesküdték:

Albrecht Sándor építészrajzoló,
Blaskovits Antal földbirtokos,
Ekes József szatócs,
Fábián József építőmester,
Grünbaum Leó gépkereskedő,
Herdl Odón géplakatos,
Jellinek Henrik dr. ügyvéd,
ifj. Kristyó János földbirtokos,
Walder Gyula háztulajdonos.

Az esküdték kisorsolását a törvényszéki elnök helyettese, Gallu József vezette.

Botrány a Reichsrathban.

A honvédelmi minisztert leszavazták.

A botrány-gróf működik.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 18.

Az általános választói jog behozatala nem igen változtatott a reichsrathi állapotokon. A pártok harcmodora semmivel sem enyhült, ugyanaz a tónus uralkodik most is, mint régen, jeléül annak, hogy a Lueger-korszak még mindig in floribus van. Ma ismét botrányos jelenetek színhelye volt az osztrák képviselőház. Ezúttal a szociáldemokraták és Sternberg gróf illették egymást válogatott kifejezésekkel, amelyek az udvariasság szótárában nem fordulnak elő. Az incidens nem volt nagyjelentőségű, de annyiból mégis érdekes, hogy prelúdiuma az azután következő botrányoknak, amelyek bizonyára nem maradnak el, sőt tekintettel a változott pártarányokra és viszonyokra, valószínűleg fokozott mértékben fognak előtérbe lépni.

A botrány a szociálistáknak egy interpellációja miatt tört ki, amelyet a honvédelmi miniszterhez intéztek. Két dragonyos altiszt ügye került a parlament elé, akik kegyetlen kinsásaikkal több katonát halálba üldöztek. A hadbíróság az altiszteket négy-négy havi börtönre ítélte, de egy Freit nevű tábornok megkegyelmezett nekik. A tábornoknak ezt az érthetetlen eljárását tették szóvá a szociálisták és a képviselőház, dacára a honvédelmi miniszter beszédének, nekik adott igazat és leszavazta a minisztert.

Főleg emiatt keletkezett a botrány. Sternberg gróf, akit felingerelt a honvédelmi miniszter leszavaztatása, gyalázó kifejezésekkel illette a szociálistákat.

— *Gazemberek, disznók, kuttyák!* kiáltotta feljűk.

Am a szociálisták sem maradtak restek és nyomban visszaadták a kölcsönt.

— *Snapsz-gróf, részeg disznó!* vágtak vissza.

Sternberg eközben tüntetőleg kezét fogott a leszavazott honvédelmi miniszterrel, majd pedig kivette arany cigarettatárcáját, kivett belőle egy Henry Clay-t, levágta a végét, elővette arany gyufaskatulyáját és a szociálisták felé fordulva rágyújtott a szivarra.

kelő szerepet játszanak) Elég az hozzá, hogy a szobanforgó város lakói, amennyiben még az utcán jártak, élvezetes látványban részesültek. Láttak egy primadonnát, aki pongyolában rohan végig az utcán.

A primadonna egy osztrák színésztársának házában töltötte az éjt. Természetes, hogy az eset nagy feltűnést keltett a szobanforgó nagyvárosban, ahol most egyébről sem beszélnek, mint a különös históriáról. És ezzel az éjszakával — így beszélnek az illető városban — beakonyodott a szerelmes szívű magánhivatalnoknak, akinek most már igazán nem marad más vigasztalása, mint néhány édesnek nevezett emlék. Ámbár a szerelem utjai kiszámíthatatlanok s nem lehetetlen, hogy egy hatlövetű revolver még újabb szerelmet is ébreszthet az elhidegült keblekben.

Az amerikai örökség.

Leányszöktető színész.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 18.

Enlékezetes még Salgó Béla színész esete, kit Amerikából hazajövet Budapesten letartóztattak. Salgót jól ismerik Aradmegyében is, a hol gyakran megfordult színészeskedése alatt. A volt aradmegyei vándorszínész bűnügyében, amint fővárosi tudósítónk jelenti, fordulat állott be.

Salgó Bélának ugyanis künn az Ujvilágban fényesen ment a sora. A szép fiatal színész megismerkedett ott egy magyar nővel, Schneider Kornél dr. volt bácsmegyei orvos özvegyével s miután megszerették egymást, közös háztartásra léptek. Az asszonynak volt egy kis pénzecskeje, amit serény munkával és takarékoskodva annyira gyarapítottak, hogy szép vagyonra tettek szert. Történt aztán, hogy Schneiderné meghalt s erre Salgó, meg az asszonynak Margit nevű, a törvényes hitvesétől származott serdülő leánya is Budapestre jöttek.

A fiatal leányt, akire atyja után tekintélyes örökség maradt, a Bácskában élő rokonai egy zárdában helyezték el s mert azt hallották, hogy Salgó a kis Margitot onnan megszöktetni készül, a büntető bírósághoz fordultak. Azt a feljelentést tették ellene, hogy amint már Schneiderné vagyonát is magához kaparintotta, a leánya pénzére is pályázik.

Erre fogták el Salgót, aki azzal védekezett, hogy az Amerikában szerzett vagyon az ő tulajdona volt s így senkit sem károsított meg. Ennek igazolására a védője, Perl Soma dr. be is szerezte most az írásos bizonyítékokat arról, hogy az a boarding house, melylyel a vagyont Amerikában szerezték, Salgó tulajdonát képezte s már évek előtt, a saját nevére elhelyezve, egy bankban is volt 20.000 koronája.

A megérkezett bizonyító írások alapján a védő ma azzal a kéréssel fordult Kiss István dr. vizsgálóbíróhoz, ki a bűnpörben a vizsgálatot vezeti, hogy helyezze Salgót szabadlábra.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre válaszmánya f. évi október 19 én, szombaton este kilenc óra kor, a kör helyiségében, több fontos tárgy elintézésére ülést tart, a melyre a tisztikar és a válaszmány tagjait ez uton is meghívom. Hegyi Albert, alelnök.

(*) Az Aradi Székely Otthon tagjait az elnökség ezuton is főkéri, hogy holnap, szombaton este 8 órakor a kör helyiségében tartandó válaszmányi ülésen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: beszámoló a generális gyűlésről.

A beteg király.

Ujabb visszaesés.

Veszedelemes jelenségek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 18.

A nyugtalanító híreket egyre nyugtalanítóbbak váltják fel. Itt-ott ugyan még érkezik valami gyengén védekező jelentésféle, amely élet akarja venni az aggodalmas hiradásoknak, de ezek a jelentések is beismerik, hogy a király egyre gyengül. A sok köhögés, állandó álmatlanság folytonosan fogyasztják az uralkodó életerejét, úgy, hogy talán már e hét végén bekövetkezhetik a legrosszabb.

Távirati tudósításaink.

Bécs, október 18. Schönbrunnban már kora reggel nagy volt a mozgolódás. A tegnapi riasztó hírek következtében sokan kijöttek, hogy érdeklődjenek a király állapota iránt. Neusser tanár és Kerzl udvari orvos hat órakor vizsgálták meg a beteg uralkodót s konstatálták, hogy állapota nem olyan kedvező, amilyen kívánatos volna. A király félkilenc órakor feködt le, de az éjjelt nyugtalanul töltötte s a megmegujuló kinzó köhögési rohamok miatt már reggel négy órakor elhagyta ágyát s dolgozószobájába ment.

Az uralkodót az álmatlan éjszaka nagyon megviselte s bágyadtan, kedvetlenül ült íróasztalához. Az orvosi jelentés szerint katarrrusa erősödött, viszont a tegnap este mutatkozott lázas tünetek az éj folyamán visszajelöltek, ami megnyugtató jelenség. Köhögése száraz és éles. Erőbeli állapotáról az orvosi bulletin azt mondja, hogy az a kevés alvásnak megfelelő.

Délelőtt tíz órakor Aerenthal báró külügyminiszter jelent meg Schönbrunnban s a főhadsegédnél az uralkodó állapota iránt érdeklődött.

A bécsi lapok óvatos és burkolt híreit annak tulajdoníthatni, hogy a nagyobb lapokat a király is olvassa s így természetesen nem akarják, hogy valami kedvezőtlen közlés az ő kezébe jusson.

Bécs, október 18. A király állapota ma kevésbé jó. Az éjjeli nyugalma erős, száraz köhögés többször megzavarta. A katarrrus is újabb tovább terjed. Lázat azonban a királynál sem éjjel, sem reggel nem állapítottak meg. A király lakosztályát már reggel fél öt órakor szellőztették, jeleül annak, hogy a király az ágyat elhagyta.

Bécs, október 18. A bécsi cs. kir. távirati iroda jelenti, hogy a király éjszakai nyugalma köhögés zavarta meg, a király azonban egész éjjel, ugymint a délelőtti órákban teljesen lázmentes volt. Az uralkodó étvágya jó és erőállapota általában kielégítő.

Bécs, október 18. A cs. kir. távirati iroda ő felsége állapotáról akként értesül, hogy a mai éjszaka köhögésektől zavarva és ennek következtében kevésbé nyugodtan telt el. Mindazonáltal ő felsége az éj folyamán, valamint a délelőtti órákban is teljesen lázmentes volt. Az étvágy jó, az erőbeli állapot általában nem kedvezőtlen.

Bécs, október 18. A királynak rossz éjszakája volt. A tegnap beállott száraz köhögés a király éjjeli nyugalma nagyon

megzavarta, úgy, hogy a királynak éjjel csak kevés pihenése volt.

Reggel a király a rendes időben kelt fel. A könnyű láz, mely a királynál éjjel jelentkezett, reggelre eltűnt, a hurut tegnap konstataált javulása azonban ismét visszajelölött. A király hurutja ma erősebb volt, erőbeli állapota éjjeli nyugalmanak a megzavarása miatt kissé gyengébb. Mindazonáltal a király, mint rendesen, fogadta a két hadsegédet és a kabinetiroda igazgatóját. A király napi munkáját íróasztalánál ismét megkezdte Lónyay Stefánia grófnő Oroszvárra naponta háromszor táviratot kap a király állapotáról.

Bécs, október 18. A Korr. Wilheka jelenti: Azon teljes mértékben kedvező jelentésekkel szemben, melyek tegnap Schönbrunnból érkeztek, ma a hírek kevésbé rózsásak. Az uralkodó az éjszakát kevésbé nyugodtan töltötte, mint az eddigieket és különösen a tegnapi éjjelt. A katarrrus következtében az éjszaka folyamán több ízben köhögési inger és köhögési roham állott be, melyek az alvást sürűn megszakították. Ő felsége csak igen keveset aludt. Az orvosok ma reggel a katarrrális jelenségek rosszabbodását konstatálták.

Egy a királyhoz közel álló legpontosabban informált udvari méltóság ma a Neues Wiener Abendblatt egyik munkatársa előtt Ő felsége betegségéről érdekes nyilatkozatot tett, amely így hangzik:

— A király állapotáról ma reggel kiadott hivatalos bulletint ön már ismeri és így tudhatja, hogy Ő felsége állapota nem olyan kedvező, mint az előző napokban volt. A király hurutja ma rosszabbodott és álmat éjjel többször erős köhögés zavarta meg, tehát nyugtalanul aludt. Mindazonáltal kedvező jel, hogy Ő felsége úgy tegnap éjjel, mint ma délelőtt lázmentes volt.

Az ujságíró erre megkérdezte az udvari méltóságot, hogy a király állapotában beállott fordulatból lehet-e következtetést vonni a betegség további lefolyására nézve.

— A betegség természetében fekszik, — válaszolt az udvari méltóság — hogy az orvosoknak egy ilyen fordulat után, mint aminő most beállt, be kell várniok a további fejleményeket. Akkor azután, de semmiesetre a hét vége előtt, már határozottabb benyomásaink lesznek. Bizunk ő felsége szervezetének ellentálló képességében, amely valószínűleg le fogja küzdeni a betegséget.

Ujabb távirat jelenti: A király állapota délelőtt láthatólag javult, de delután újabb láz jelentkezett, úgy, hogy Kerzl dr. udvari tanácsos ma másodszor is megjelent őfelségénél. Gizella főhercegnő és leánya Windischgrätz hercegnő már több ízben érdeklődtek, hogy meglátogathatják-e őfelségét, de azt a választ kapták, hogy az orvosok nem ajánlják a látogatást, mert a királyt kimélni kell.

A király az utóbbi években többször gyöngélkedett és napokig volt kénytelen a szobát őrizni. Gyöngélkedését mindég meghülés okozta, melyre a király szervezetének hajlama volt. Mint ismeretes, a király tavaly szeptemberben is erősen meghűlt és akkor 14 napig nem mozdult a schönbrunni kastélyból. Két évvel ezelőtt is sokat köhögött a király, 1904-ben pedig orvosai isiást konstatáltak nála. Már 1902., 1900. és 1899. telén is sokat szenvedett

a király a köhögéstől, de mindég hamar meggyógyult. *Komoly beteg egész életében soha nem volt a király.*

Későbbi távirat jelenti: Ö felsége állapotában ma némi javulás állott be. A láz egészen elmaradt és az est folyamán sem állott be. A király elég jó étvágygyal evett. A nap folyamán többször lepihent a pamlagra. *Kerzl* dr. udvari tanácsos és *Nauszer* tanár ma *Pieri* anárral együtt újból megvizsgálták öfelségét. A vizsgálat több mint másfél óráig tartott. Az orvosok a király állapotát elég kedvezőnek találták. Ö felsége nyolc órakor lefeküdt és kevéssel azután el is aludt.

Huszárfőhadnagyból omnibusz.

Egy aradi katonatiszt sorsa.

Az urlovas Amerikában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 18

A holnap kezdődő aradi lóversenyre érkező urlovasok szomorú érdekességű dolgot mesélnek egy volt aradi honvédhuszárfőhadnagyról, aki egy, a lóversenyek történetében szinte páratlanul álló eseményre való visszaemlékezés révén került szóba a verseny lovasai között.

A szóbanforgó huszárfőhadnagy revisnyei *Reviczky* Tamás, aki még tavaly résztvett az aradi versenyek lovasai között. Akkor történt meg az a furcsa eset, hogy a verseny lefutása előtt, a mázsálásnál megjelent *Kertész* Miksa dr. aradi ügyvéd helyettese, még pedig nem egyedül, hanem egy végrehajtóval és egy becsüssel s lefoglalta a főhadnagynak a versenyre benevezett lovát. A foglalás annál nagyobb feltűnést keltett, mert a foglaltató egy aradi cipésmester, *Várhoz* László volt, aki nagyobb összegű cipőszámláért perelte a főhadnagyot.

Természetes, hogy a nagy feltűnést keltő eset nem maradhatott titokban a főhadnagy felettes katonai hatósága előtt sem. *Reviczky* Tamást amugy is nagyon szorongatták a hitelezői, még pedig olyan adósságok miatt is, anélkül, hogy katonáknál nagyon szigorúan vesznek. Így történt, hogy *Reviczky* Tamást felszólították: vagy rendezze záros határidőn belül az ügyeit, vagy pedig mondjon le tiszteli rangjáról. Mivel pedig a főhadnagy nem bírta a szükséges összegeket a határidő leteltéig előteremtteni, a honvédhuszárezred *Reservatbefehléje* egy szép napon azt jelentette a tiszteknek, hogy *Reviczky* Tamás a hadsereg kötelékéből elbocsájtattott.

A főhadnagy hamarosan el is távozott Aradról s azóta nem igen érkezett róla hír. Beszéltek ugyan, hogy miután idehaza nem tudott olyan foglalkozást, vagy állást találni, amelyet volt rangja után elfogadhatónak tartott volna, merész tette szánta el magát: *kiment Amerikába* — dolgozni. Az új világban nem kíváncsiak arra, hogy kinek hány előneve van: ott még a dupla redikáumós embereknek sem kell szégyelnie magukat, ha dolgoznak.

Revisnyei *Reviczky* Tamás a híres *Gollasch Avenue* (a magyar negyed) egyik vendéglőjében talált alkalmazást. Felcsapott omnibusznak, ahogyan csakúgy a vendéglőben mindenesteket nevezik. Eleinte gyengésként ment a sora, később azonban, mikor az angol nyelvet valahogy megbarátkozott, jobb állást kapott. Egy New-Yorkban élő magyar sportférfiu, akinek

nevét a Fejérváry-kormány alatt gyakran emlegették, értesítette a főhadnagy sorsáról aradi ismerőseit. *Reviczky* egyáltalában nem igyekszik magyarországi barátaival az összeköttetést fentartani. Senkivel sem levelez. Amerika nem a reminiscenciák földje.

HIREK.

Dal a sóhiányról.

A vagonhiány miatt sóhiány fenyegeti az országot.

Szegény hazám te, kit lesujtott
A kvóta és kiegyezés,
Csak rosszra fordul újra sorsod,
Megint fenyeget most a vész,
Vagonhiánynak álka üldöz,
S most újabb vészek réme bánt,
Látom már a közel jövőben
A sóhiányt, a sóhiányt.

Borongó árnyak átsuhannak
A távol szürkülő kődén,
S a komor felhők megjelennek
A szerelemnek kék egén;
Ha nem lesz szó, szívem szerelme
— Oh sóhiány! te tetted ezt —
Édes szerelmi vallomásként
Nem róhatja el a levelet.

... Egyébként nincs ujság a földön,
A sóhiány szintén nem az,
Hiszen a sóhiány miatt már
Régóta hangzik a panasz,
Jól tudja ezt az agg, a férfi,
Az asszony, ifju és leány,
Minden irányban rég dühöng már
Az ottikai sóhiány.

Makvirág.

— **Podmaniczky** haldoklása. Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Podmaniczky* Frigyes báró állapotában változás nem állott be és tegnap este óta folytonos aggodalomban tartja hozzátartozóit. A báró, aki nyolc nap óta nagybeteg és két napja válságos az állapota, az éjszakát nyugodtan töltötte. Majd egész éjen át aludt. Az agg főúr sem táplálkozni, sem beszélni nem tud. Érthetetlen szavakat mond rokonainak, akik aggódó szeretettel állják körül betegágyát. A dé előtt folyamán felkereste a beteget *Müller* Kálmán dr. egyetemi tanár és háziorvosa, *Eisner* Miksa és hosszabb időig tartózkodtak mellette. Az orvosi segítség, úgy látszik, már egészen hiábavaló; óráról órára, percről percre aggodalmasabbá válik a helyzet és minden pillanatban beállhat a katasztrófa. A báró dohány utcai lakása, mely előtt az utca kövezetét ma is vastagon borítja a szalma, amely elfogja a robogó kocsikerekek dübörgését, egész délelőtt valóságos bucsujáró hely volt, ahol politikai és társadalmi életünk előkelőségei majd mindannyian megjelentek érdeklődni a beteg állapota iránt. Az agg főúr ágya mellett ma délelőtt is, ép úgy mint napok óta mindig, ott állottak testvérének fiai *Elemér*, *Pal* és *Gyula*, akik féltő gondtal lesik el a haldeklő minden gondolatát.

— **A Kossuth-szobor.** Megírtuk, hogy a Kossuth szobor bizottság elhatározta, hogy a szobor zűharsójának nagyságát egy méter és harminc centiméterrel redukálni fogja, ami ma meg is történt. A Kossuth szobor-bizottság ma megnézte a szobor szilvületjét kisebb alakjában és miután így is impozánsnak találta, javaslata hozza a nagybizottságnak, amely vasár-

nap délelőtt tizenegy órakor ülészik a városházán, hogy a szobrot ilyen méretben állítsa fel.

— **Fejedelmi vendégek Budapestén.** Fővárosi tudósítónk jelenti: *Vladimir* orosz nagyherceg, neje *Pavlovna* nagyhercegné és fia *Boris* nagyherceg ma reggel 7 50 perckor Budapestre érkeztek és a későbbi automobilon ideérkezett *Ferdinánd* bolgár fejedelemmel fél 10 órakor a bécsi gyorsvonattal elutaztak.

— **A képviselőház munkarendje.** Budapestről jelentik: *Wekerle* Sándor miniszterelnök a képviselőház keddi ülésén terjeszti elő az adóreformról szóló javaslatokat. A képviselőház eszerint hosszú időre el van látva munkaanyaggal. A program az, hogy a kormány elsőben a *kiegyezési javaslatokat* akarja megszavaztatni, s azt reméli, hogy ez november derekáig megtörténik. Ezután következik a budget, amelynél szintén alig lesz hosszabb vita. A költségvetés tárgyalása során kerül a Ház elé az *általános választói jogról* szóló javaslat, de ennek tárgyalásáról csak hónapokkal benyújtása után lesz szó, mert előbb a kormány el akarja intézni összes függő adósságait: a *polgári perrendtartást, az adóörvényeket és a — létszámemelést.*

— **Lemondott horvát képviselő.** *Eszékről* táviratozzák: *Normann Ehrenfels* Rudolf gróf valpovói birtokos, akit a horvát-szerb koalíció mint a horvát országgyűlés vitilistáját a múlt évben a magyar képviselőházba küldött, *letette képviselői mandátumát*, mert a főrendiházban ismét szándékozik helyét elfoglalni, főleg azonban azért, mert már nem ért egyet a horvát-szerb koalíció politikájával.

— **Egy község pusztulása.** *Rózsahegy*ről táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: *Liptó-Szent Anna* községben tegnap este tűz támadt és 120 ház a melléképületekkel együtt leégett. A tűz egy felborult égő lámpától keletkezett.

— **Új telepes községek.** A földmívelési miniszterium kiküldte *Serbin* János kir. jószágigazgatót és *Gergő* Károly miniszteri erdőtanácsost, hogy *Krassó Szörény* vármegyében nagyobb kiterjedésű erdőséget és más birtokokat vásároljanak az állam részére. Az a cél, hogy kibővítsék azt az akciót, amelyet *Bánában* a telepítések terén már régen folytattak. *Bodofalva*, *Igafalva*, *Facsut* és más telepes községek környékén új telepes községek létesítése van tervbe véve.

— **Házasság.** *Róth* Lajos aradi nagykereskedő bájos leányával, *Margittal*, október 29-én délelőtt féltizenkettőkor köt házasságot *Salgó* Miksa dr. ügyvéd.

— **Forradalom Perzsiában.** *Teheránból* táviratozzák: A kermai kormányzó jelenti, hogy a városi csőcselék megtámadta őt, de visszazsírították. A provinciális tanácsválasztások folyamán zavargások támadtak. Rosszakaratu emberek hasznos akartak kovácsolni maguknak, ismét mások az állami bankot támadták meg.

— **Megszökött váltóhamisító.** Szatmárról táviratozzák: A szatmári csendőrcsapat ma letartóztatta *Stössel* Ignác kereskedőt, aki egyik szatmári pénzügyésznél egy tizezer koronás hamis váltót akart értékesíteni. A sikkesztő letartóztatása után arra kérte a csendőrcsapatot, hogy engedjék a közeli vendéglőbe, mert éhez és enni akar. *Stössel* becsületszavát adta hogy visszatér, mire a csendőrök elengedték. *Stössel* azonban szőcsre használta fel a kedvező alkalmat és nyomtalanul eltűnt.

— **Liga a füst ellen.** Megírtuk, hogy a fővárosban füsttelenes liga van alakulóban. A *füsttelenes liga* 31-én d. u. 6 órakor fogja megtartani nagy alakuló értekezletét a fővárosi közgyűlési termében (új városháza, IV. Váci-

Erre leirhatatlan lárma támadt. A szocialisták ökleikkel a padokat verve, ordítva követelték Sternberg gróf rendreutasítását. Az elnök nagy nehezen csendet teremtett, majd pedig eleget téve a szocialisták kívánságának, Sternberg grófot *rendreutasította*.

A gróf erre elhagyta a termet, mire a botrány is elült. A honvédelmi miniszter az incidens következtében valószínűleg *beadja lemondását*.

A szöktető sógor.

A családban marad.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 18.

Ma egy hete, pénteken reggel egy fővárosi gazdag kereskedő huszonkét esztendőslánya így szólt az édesanyjához:

— Mamuskám, én megyek a hajamat kimoratni a Váci utcába. Tizenegyre föltétlenül itthon leszek.

— Jó, édes gyermekem! — szólott a gondos anya, miközben gyöngéden megcsókolta leányát.

Ugyanabban az időben egy fővárosi ügyvéd, aki a Teréz-köruton lakik és aki a szóban forgó kereskedő idősebbik leányát vette feleségül — futólag megcsókolta nejét és az ajtóól visszaszólt:

— Cicám, ma ne várj rám sokáig az ebéddel... Fontos tárgyalásom van; lehet, hogy sokáig fog elhúzódnai... Pá!

— Pá édes! — köszönt az asszony.

Köszönt és bement a gyermekszobába, ahol két aranyos baba játszadozott.

Mig a feleség arra tanitgatta a babákat, hogy kell kimondani: „p-p-pa”, az alatt a papasiető léptelt az Erzsébet-tér felé irarított. Itt a kioszk előtt megpillantott egy karcu leányt és hozzászaladt:

— Hát itt vagy édes, szerelmes agyalom!

— Hát persze, hogy itt vagyok, menyországom!

És forrón megszorították egymás kezét.

A leányzó ugyanaz a leányzó volt, aki reggel azzal bucsuzott el a mamájától, hogy megy egy vacsi utcai fedrászhoz a haját kimosatni. Azon, hogy tegezték egymást, senki sem ütközhetett meg, mert hiszen sógor és sógornő állott egymással szemben.

A kényes história abban a pillanatban kezdődött, amikor kocsiába ültek és mig a lovak a déli pályaudvar felé vágtak, az alatt a kocsi belsejében forró, tüzes csókok cuppantak, amelynek sógor és sógornő között ritkaságszámba mennek. Hogy a vonat fülkéjében mi történt, — a terézvárosi fiskális külön bérelt — azt persze senki sem tudhatja.

Valamint azt sem tudja senki sem, hogy az ifju pár merre, milyen tájakon sétáltatja meg most nagy szenvedelmét.

Ha a gazdag kereskedőt kérdik, hol van a leánya, azt feleli:

— Elutazott Aranyosmarótra, a rokonokhoz.

Ha a terézvárosi ügyvédi iroda vezetőjét kérdezik, hol a principális, ezt válaszolja:

— A doktor ur egészségének helyreállítása céljából Abbáziába utazott.

Ha az elhagyott asszonyt kérdik, hol a férje, nem felel semmit, hanem eltakarja az arcát, berohan gyermekeihez és zokogva borul rájuk.

A csendesedő tigrisek.

A politika eseményei.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 18.

A politikai világot ma kétféle esemény foglalkoztatja: a függetlenségi párt forrongása és a horvátok magaviselete. Kétségtelen, hogy Kossuth Ferenc tegnapi beszéde némi megnyugvást hozott, de a parlamenti szünet is mindenesetre jó hatással lesz. A klubéletre helyezik ez idő alatt a legfőbb súlyt. A függetlenségi pártban minden nap élénk eszmecsere folyik és kétségtelen, hogy ma már nagyon sokan vannak, akik leszereltek.

A mig azonban a kiegyezési harc kezd elcsendesedni, addig a horvát sebek ismét kiujulnak. Pártkülönbség nélkül nagy perfidiának tekintik azt az osztrák vendégeskedést, amely tegnap ért véget. A reichsráthbeli délszláv képviselők látogatását különben a magyar országgyűlési horvátok is viszonzni fogják. Szóval véd és dacsövetséget kötnek, sőt már a kiegyezéssel szemben való viselkedésüket is együtt, közösen állapították meg. A függetlenségi párt erős akcióra készül ez eljárás ellen, amelyet árulásnak és összeesküvésnek bélyegeznek.

Távirati tudósításunk:

A kiegyezés ára.

Egy elfogulatlan és kitünő pénzügyi kapacitás a kiegyezés árát a következő számitással világítja meg:

Ha az 1907-iki költségvetést vesszük alapul s feltesszük, hogy az elkövetkező tíz év alatt a hadügyi kiadások egy fillérrel sem fognak emelkedni, úgy Magyarország a tíz esztendő alatt netto 47,633 millió koronával fog többet fizetni. Ha azonban feltesszük, hogy a hadügyi kiadások az eddigi arányban emelkednek, tekintve, hogy a hadügyi összes kiadások 1881-től a mai napig 246,86 millió koronáról 356,13 millió koronára, tehát évenként átlag 4,31 millió koronával emelkedtek, akkor e tíz év alatt Magyarország a kvóta emelés folytán 52,442 millió koronával fog többet fizetni. Veszteségszámlánk egyenlegét gyarapítja a szállítási adó eltörlése. Ez az adó legutóbb 744,614 koronát eredményezett, ami tíz év alatt kitesz 7,446 millió koronát. A dalmat vasutak kiépítésének költségeiből is 25 millió korona jut a kiegyezési időszakra. Összesen tehát 84,888 millió korona az összeg, melylyel Magyarországnak a tíz év alatt többet kell fizetnie. Ezzel szemben áll a block megváltásával elérhető kamatkeve sebedés, ez tíz év alatt kitesz 10,678,680 koronát, más megtakarítás nincs. A kiegyezés emelkedéseinek törvénybe iktatásával tehát a törvényhozás Magyarország adózó polgárait legalább is 745 millió korona kiadási többlettel terheli meg.

Hazaárulók!

Ma délelőtt a pénzügyi bizottság ülést tartott, melyen a vámtarifa dolgát is tárgyalta. Ez megint alkalom volt arra, hogy egy csomó függetlenségi képviselő találkozzék a képviselőházban. Föltétlenül bizonyos, hogy a párt hangulata ma megint jámborodott s ma már nevezetes véletlennek kellene közbe jönnie, hogy a kiegyezés kérdései miatt Kossuth Ferenc tábora ga-

libát okozzon. Hogy milyen eszközökkel puhítják, arra jellemző a párt félhivatalos lapja, a *Budapest* mai vezércikke, amely így végződik:

Kossuth Ferenc beszéde sem fogja persze elnémitani a *rágalmazókat, a gyanúsítókat*, hiszen ezek rendszerrel dolgoznak a függetlenségi párt ellen. A nemzet közvéleménye azonban bír elég józansággal és okossággal ahhoz, hogy megértse ezeknek a *hitvány mesterkedéseknek alávalóságát és erkölcstelenségét*. A függetlenségi pártnak pedig lesz annyi ereje és határozottsága, hogy meghütsa ellenségeinek gonosz cselvetéseit.

A hitvány mesterkedők alávalósága és erkölcstelensége abban csucsosodik ki, hogy kritizálni merik Kossuth Ferenc nagy művét és figyelmeztetnek arra, hogy a kvótaemelés minden ellenérték nélkül az ország érdekeinek durva elárulása s emellett a függetlenségi párt programjának önkényes elárverezése. A nemzet közvéleményétől itt hiába remélnék csodát, az ezzel éppen úgy tisztában van, mint akár Kossuth Ferenc. De nem vonja kétségbe azt sem, hogy a függetlenségi pártnak csakugyan meglesz az az erős határozottsága, hogy tulateszi magát az ilyen skrupulusokon.

Nagy György kilépése.

Kossuth Ferenc ma délelőtt a függetlenségi párt tagjainak meghívót küldött, amelyben hétfő estére, sürgős értekezletre hívja össze őket.

Nagy György, aki tudvalevőleg kilépett a függetlenségi pártból, ma levelet intézett Kossuth Ferenchez, a párt elnökéhez, amelyben a következőket írja:

Elhatározásom az, hogy Ausztriával való gazdasági viszonyunk rendezésénél tervbe vett kvótaemeléshez nem járulhatok hozzá. A kvóta felemelésében a négyszáz év óta küzködő, ezer sebtől vérző nemzetnek újabb *anyagi megadóztatását és erkölcsei megaláztatását* látom. Ez ellen küzdeni kötelességemnek tartom, úgy a választóimnak tett ígéretem folytán, mint legjobb meggyőződésem szerint. Kilépésemnek oka az is, hogy a közös bankkal a szabadság meghosszabbítása iránt való tárgyalásba bocsátkozás elvi kijelentését nem helyeselhetem, mert elérkezettnek látom az időt az előkészületek megtételére, hogy a magyar nemzeti bank 1910-ben *föltétlenül felállítható legyen*. Ebben a kérdésben további tárgyalásoknak és alkunak helye nincs.

Végül kijelenti Nagy György, hogy ezután is barcolni fog hitvallásának diadaláért, amelyért érez és lelkesedik.

Újabb kiválások.

Különben a legközelebbi napok meghozzák a maguk szenzációját a függetlenségi pártban. Számos *kilépés várható*, így bizonyos, hogy ki fog lépni Rátkay László is, aki ebbeli szándékát már a függetlenségi párt tegnapi esti értekezletén bejelentette. Rátkay tegnapi beszéde, amelyet a félhivatalos csak röviden közölt, így hangzik:

— A kiegyezési törvényjavaslat előnyeit csoportosító elnöki előterjesztés fellett nem vitatkozom, mert ez meddő dolog volna. A kiegyezés nemzetközi szerződés, amelyen javítani, módosítani nem lehet. Azt vagy egészében kell elfogadni, vagy egészében elvetni. Én korületemnek a választáskor azt az ígéretet tettem,

hogy 1917-ig tűrni fogom az Ausztriával való kényszerhelyzetet. Ebbé a kijelentésbe talán most belemagyarázhatnám a kvóta felemelését is, de ezzel a joggal élni nem akarok és nem is fogok élni.

Becsületes őszinteséggel előre is bejelentem a pártnak, hogy a kiegyezésben a kvóta felemelését meg nem szavazom. Ha a kiegyezés elfogadása pártkérdéssé tétetnék, le kell vonnom ennek következményeit, kérem tehát erre nézve a párt határozatát.

Kossuth Ferenc a váratlan kívánságra kitérőleg válaszolt. Kijelentette, hogy ennek még nem érkezett el az ideje.

Erre Rátkay elhagyta az értekezletet, kijelentvén, hogy vasárnap a tolnamegyei Tamási községben beszámolót tart s egyúttal felveti a bizalom kérdését is és ha hívei nem helyeslik, kész letenni mandátumát.

Hentaller Lajos, aki évekig legmeghittebb embere volt Kossuthnak, szintén lemegy Rátkay beszámolójára és valószínű, hogy ez alkalommal ő is bejelenti a függetlenségi pártból való kilépését.

Új pártalakulás.

Thaly Kálmánt is erősen szorítja körülete, de az öreg kuruc még nem határozott. Kilépési szándékai vannak Komárom képviselőjének, Szász Józsefnek is, sőt Holló Lajos és szigetkörnyezete is elégedetlenkedik és sűrűn tárgyal, de elhatározásra még nem jutottak. Érdekes, hogy Hollóék lapja, a *Magyarország* ma esti számában az alábbiakat írja:

A függetlenségi párt a kvóta-kérdés nyomását a párt széttöredezésének veszedelme nélkül ki nem tarthatja. Ebből a súlyos helyzetből való kibontakozást a Magyarország a bankkérdés tisztázása útján keresi. Ezért tartja feltétlenül szükségesnek, hogy biztosítékok teremtesseken valamely alkalmas formában arra, hogy a külön bank 1910-ben effektíve felállítsák. A tanácskozások — írja a Magyarország — ebben az irányban megindultak és van rá remény, hogy jó eredménnyel fognak végződni.

A M. H. függetlenségi forrásból arról értesül, hogy a párt egy töredéke ellenzéki alakulásra gondol és ennek a helyzetnek eshetőségeit vitatja is már. Akik a viszonyokkal ismerősek, — írja a M. H. — tudják, hogy kiválás nélkül nem érik meg a dolog. A kilépők száma azonban csekélyre tehető. Alig tizenöt ember válna ki és ellenzéki csoportba alakulna a kiegyezés ellen. A kilépők azonban a M. H. szerint semmiesetre sem obstruálják meg a kiegyezést.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szombat: A *Sogun*, operette. (Bérlét A.)
Vasárnap: Délután: *Koldusdiák*, operette. Este: A drótostót, operette. (Bérlét B.)

* *Carmen*. Fodor Arankának mai vendégszereplése a tegnapihoz hasonló zajos sikert hozott. A közönség, mely egészen megtöltötte a színházat, elragadtatással hallgatta a kitűnő művésznő tökéletes énekét és elismeréssel honorálta kiváló színjátszó képességét. A szenvedélyes spanyol lány szerepében operanékesnőnél ritkán látható színészi talentumról tett bizonyosságot, ami nagyban hozzájárult a siker teljességéhez. Az elragadtatás hangján kell meg-

emlékeznünk *Wlassák* Vilma Micaeljáról. Ezt a szerepet aligha énekeltek még szebben az aradi színpadon. Ezüst csengésű szopránja valószínűleg elbűvölte a közönséget, mely tomboló tapsviharral adott kifejezést elismerésének.

Don Josét *Ferrari* adta a tőle megszokott művészettel. A harmadik felvonásban azonban az eddiginél is nagyobb hatást gyakorolt meg-rázó drámai játékaival és pompás énekével. *Ladislav* torreador dalát megismételtették, ami magában dicsőretet jelent.

A rendezésnél felületességre vall, hogy Don Josénak elfelejtették odakészíteni a láncot. A színiakalok mögöl pedig előadás közben bántó lármá hallatszik a nézőtérre. H. G.

* A színház és a lóversenyek. Szombaton és vasárnap a vidékiek sokadalmá fogja el-árasztani Aradot. Az őszi lóversenyek színessé és elevenné teszik ilyenkor a várost, s az idegenforgalmat megéri s természetesen honorálja a színpad is. Az igazgatóság a lóversenyek első napján egy kegyenc és melódikus operettet, a *Sogun*-t adatja elő, mely a nyáron került bemutatásra, s az őszi szezon alatt még csak egyszer adták. Az előadásban résztvesz csaknem az egész énekes személyzet, élén *Kállay* Jolánna. — Vasárnap, a lóversenyek második és utolsó napján két előadás lesz. Délután ezuttal először a *Koldusdiák* megy, amelyet csak nemrég hoztak színre teljesen új betanulással, este pedig *Lehárnak* egyik híres operettjét, a *Drótos tót* et elevenítik fel.

* A 2-ik Kócián est és a lóverseny. A Kócián hangverseny rendezősége felkérésére tudatjuk, hogy a jövő vasárnapi 2-ik Kócián hangverseny, arra való tekintettel, hogy a lóversenyt látogató közönség a lóverseny lezajlása után a koncerten kényelmesen részt vehessen — ezuttal nem 5, hanem d. u. 1/2 órákor veszi majd kezdetét.

A hitoktató és a poloska.

Ha a lelkész szerkeszt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, október 18.

Divatáru-kereskedése volt Székesfehérváron *Berger* Bélának és nejeének. Az üzlet csődbe került, *Bergerék* mindazonáltal új üzletet nyitottak *Berger K.* cég alatt. Ez a cégváltás nem volt injiére *Bilkey* Ferenc katolikus hitoktatónak, aki mellékesen szerkesztője a *Fehérmegyei Napló* nak is és a lapjában felhívta *Bergerék*re a rendőrség figyelmét. Erre a felhívásra *Berger* Béláné egy másik helyi lapban azt felelte, hogy a tisztelendő urnak semmi köze a dologhoz. A hitoktató azonban nem azért szerkesztő, hogy az ilyen rendreutasítást szó nélkül eltűrje. Lapjának legközelebbi számában tehát *Poloska* címen tudtára adta a nagyközönségnek, hogy *Bergerék* ellen rendőri vizsgálat van folyamatban, majd kenetteljes hangon a következő szavakat intézte *Bergerné*hez:

Hogy önnek nagy szája van, azt láthatja mindenki, hiszen kimeríti a piaci kofák szótárának összes virágait és a napkeleti faj minden virtuozitásával gyakorolja a nyelvöltögetés nemes művészetét.

E kitételek miatt *Bergerné* *rágalmazásért* és *becsületsértésért* feljelentette *Bilkeyt*, akit azonban a székesfehérvári törvényszék fölmentett azzal a megokolással, hogy *Bergerék* ellen tényleg folyt a vizsgálat vétkezes bukás miatt, az inkriminált többi kifejezés pedig sértő ugyan, de meggyalázást nem foglal magában. A budapesti kir. ítélőtábla ma *Frenreisz* István elnöklésével, *Haupt* Albert bíró előadásában megváltoztatta a törvényszék ítéletét és a hitoktatót becsületsértésért 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Amiről beszélnek.

A primadonna és a revolver.

Arad, október 18.

Az alábbi história azon históriák közé tartozik, amelyeket illő diszkrécióval és nagy körültekintéssel kell megírni. Előre is kijelentjük tehát, hogy az alábbiakban igen diszkrét és szerfölött körültekintők leszünk.

A történet színhelye: egy Aradtól nem tulságos messzefekvő nagyváros, amelynek szintársulata magáénak mondhatja a vidék egyik legkitűnőbb szöke és karsu primadonnáját. A primadonna viszont magáénak mondhat egy tehetséges fiatal magánhivatalnokot. A fiatal magánhivatalnok ellenben nem mondhat a magáénak semmit, kivéve egy revolvert. A revolver hatlővetű volt, a magánhivatalnok ellenben egyáltalában nem vette hasznát. Az Aradhoz közelfekvő városban ugyanis elég jó közbiztonsági állapotok uralkodnak.

A primadonna és a magánhivatalnok ugyszólván szerelmesek voltak. Egymást szerették. A magánhivatalnok vadul és szenvedélyesen, a primadonna józan megfontolással. A józan megfontolás és a szerelem azonban összeférhetlenségi viszonyban állnak egymással.

Ez az inkompatibilitás képezi a dráma kiindulási pontját. Alig tartott ugyanis a szerelem néhány hónapig, mikor a magánhivatalnok a kellő megdöbbenéssel és illő szívfájdalommal észlelte, hogy a primadonna nagymértékben elhidegült tőle. Ez a hőmérsékleti változás természetesen nagyobb viharokat idézett elő a magánhivatalnoki kebelben, amely meg volt áldva mindazon nemes tulajdonokkal, amelyekkel egy magánhivatalnoki kebel dicsekedhetik. Ezen nemes tulajdonok közé tartozott a féltékenység is, amely csakhamar impozáns arányokat öltött s tetemes terjedelme miatt kiszorította a kebelből az összes többi nemes tulajdonokat.

Az Aradhoz közel fekvő nagyváros lakossága mindezen eseményekről nem vett tudomást. Az emberek nem is sejtették, hogy hazai színművészetünk egén a közismert sötét felhők tornyosulnak. Az iparosok tovább is nyugodtan iparkodtak, a kereskedők tovább is nyugodtan kereskedtek. A primadonna nyugodtan énekel, szóval nyugodt volt minden, kivéve a magánhivatalnokot.

A napok óránként hatvan percnél sebességgel siettek az elmúlás tengere felé. A dráma szintén nagy lépésekkel haladt előre. A primadonna ugyanis tegnap este leszállt a fagypontra, ellentétben a magánhivatalnokkal, aki ezidőtájt érte el a forrpontot. A forrponos magánhivatalnok megvárta a kis kapunál a fagyponos primadonnát és elindultak hazafelé.

Hazafelé. Ez a szó jelen esetben a primadonna magánlakását jelentette. A dráma szereplői elérték a magánlakást és beléptek az ajtón.

A fenti vonalak szabad tért nyújtanak a nyájas olvasó csapongó fantáziájának. Saját külön fantáziákat ezuttal nem vesszük igénybe, csupán azt konstatáljuk, hogy nem sok idő múltán a következő szavak verődtek ki az ajtón:

— Nem járja . . . unalmas . . . menjen . . .
— Ne taszits el . . . halál . . . szerelem . . .
— Hagyjon békében!
— . . . utolsó szavad?
— Igen!

— Hát akkor legyen tényleg az utolsó! Meghalsz, de nem leszel másé!

— (Sikoltás) Tedd el azt a revolvert! (Hosszantartó zajos sikoltás) Szeretlek! Ne tartsd fölém a csövét! (Zivataros, zajos, viharos sikoltás.) Imádlak!

E szellemes párbeszéd után hirtelen feltárult az ajtó és a primadonna kirohant az éjbe. Igéző pongyola volt rajta, egyike azon igéző pongyolának, amelyek főleg a francia regényekben játszanak előkelő szerepet. (Egy primadonnához tudvalevőleg csak olyan pongyelák illenek, amelyek szintén elő-

utca 62-64 sz.) Ezen érkekezletre hivatalosak lesznek a füst ellen küzdő szakembereken és érdeklődő közönségen kívül maguk a füstös csináló kazántulajdonosok is azon végből, hogy a társadalom jogos kívánságai az érdekeltekkel egyetértésben legyenek a megvalósulás elé vihethők. A füsttelenes liga minden valószínűség szerint az utca pora és bűzös berendezések ellen is felveszi a társadalmi harcot. Az érkekezleten kiváló szaktudósaink fognak rövid ismertető előadásokat tartani a füst, por és bűz káros befolyásáról és ezek leküzdésére ma már rendelkezésünkre álló szerekről és eszközökről.

— **Botrány egy temetésen.** Szabadkáról írják: Eritérendő botrány történt ma délután egy temetésen. A botrány a gyászoló közönség és a szertartást végző római kat. lelkész közti nézeteltérésekből keletkezett és abban ért véget, hogy a pap otthagya a menetet az utca kellős közepén és a halottat papi aktus nélkül tették a sírba. A botrány története ez: Kovács László államvasuti munkavezetőt ma délután temették. A menet a bajai temetőbe indult és mikor a Kállay Albert-utcába ért, a pap a halottas kocsival a Jókai utca felé fordult, holott a gyászoló közönség úgy óhajtott, hogy a gyászmenet ne mellékuccán vonuljon, hanem a Kossuth-utcán át. Ezt a kifejezett kívánságot a pap visszautasította, miből izléstelen szóváltás keletkezett. A lelkész — azon indokolással, hogy ő nem ér rá vitatkozni és különben is még egy másik temetésnél is van ma délután dolga — levetette karingjét és otthagya az álmélködő közönséget. Így aztán pap nélkül ment ki a menet a temetőbe és ugyancsak pap nélkül történt a sírbatétel aktusa. A közönség nagyon felháborodott a lelkész eljárásán.

— **A halottfosztogató.** Ma délelőtt hirdette ki az aradi kir. törvényszék az ítéletet *Kodreán Pompejus és felesége* ügyében. A házaspár, mint mai számunkban megírtuk, azzal volt vádolva, hogy *Donát Sándorné* hagyatékából több ruhaneműt és pénzt ellopott. A törvényszék *Codreán Pompejusz*t fölmentette, feleségét ellenben bűnösnek találta a lopásban és ezért az enyhítő körülmények figyelembevételével *három hónapi fogságra* ítélte. Az ítélet ellen szelítelt fölbevezetett.

— **Dróttalan táviró Amerika és Európa között.** A kultúrának ünnepe van. Európa és Amerika között megnyílt a dróttel nélküli táviró. Az óceán áthidalásával a dróttel nélküli táviró legnagyobb diadalát aratta. A találmányt Marconi annyira tökéletesítette, hogy a dróttel nélküli távirás jóval olcsóbb lesz az eddigi kábeltávirásnál, a technikai vívmánynak tehát gazdaságilag is óriási jelentősége van.

— **Uj menetrend az arad-hegyaljai helyi érdekű motoros vasuton.** Folyó hó 21-én az arad-hegyaljai helyi érdekű motoros vasuton új menetrend lép életbe. A menetrend közeli adatai a hirdetési táblákon kifüggesztett menetrend hirdetményből vehetők ki. Egyes példányok a nevezett vasut igazgatóságánál szerezhetők meg.

— **Eleven fákiya.** Borzalmas szerencsétlen ségről, egy szegény asszony irázatos haláláról érkezik hír Pankotáról. Megint szaporodott egygyel a petróleumlámpák áldozatainak száma, egy szegény asszony megint a lángok martaléka lett. Férje halála óta magányosan, két keze munkájából élt Pankotán özvegy *Bentsik Márionné*. Az özvegy tegnap is egész nap szorgalmasan dolgozott és napi munkája után este pihenőre akart térni. Szobájában meggyújtotta a petróleumlámpát és lefeküdni készült. Vétkezés közben véletlenül meglökte az asztalt, melyen a petróleumlámpa állt. A lökéstől a lámpa felborult és az égő petróleum szétfolyt a szo-

bában. *Bentsikné* kétségbeesve látott a tűz eloltásához, az ágyról lekapta a vákosokat és az égő petróleumra dobta. Szerencsétlenségére sok petróleum volt a lámpában és az egész szoba néhány perc alatt tele volt tüzfolyóval. Amint *Bentsikné* az oltásnál forgolódott, a tűz ruháját érte. A következő pillanatban már lángtengerben állt a szegény asszony. Rémes sikoltozására a szomszédok jöttek segítségére. Letépték testéről az égő ruhadarabokat, de már késő volt, a szerencsétlen asszony oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy csak eszméletlenül állapotban szállíthatták a borosjenői kórházba, hol néhány óra múlva kiszüvedett. A szobatűzet sikerült lokalizálni.

— **Az udvarias ember.** A kolozsvári egyetem orvosi fakultásán van egy kitűnő és nagyon szigorú professzor, aki azonban a legszeretettelőbb modoru ember és valóságga! mentegeti magát, amikor egy-egy szigorlatozó orvosnövendéket elbuktat. Pedig ez gyakran megesik. Nemrégiben egyszer azt kérdezte egy orvosnövendéktől a vizsgán:

— Mi a tifusz főszimptomája?

A szigorlatozó bátran kivágta a teljesen buta választ:

— Heves fájdalmak a lábszárakban!

A professzor mosolygott

— Nézze, kedves barátom — mondotta a világ legudvariasabb hangján — én úgy veszem észre, ha ugyan nem tévedek, hogy az ön álláspontja ebben a kérdésben teljesen más, mint az enyém, amelyet pedig már jó néhány esztendeje bevált sikerrel képviselek. De remélem, hogy kölcsönös kimagyarázkodások után mégis csak meg fogjuk egymást érteni ebben a kérdésben is, ha majd találkozunk ismét itt, ebben a teremben, amikor ön ezt a vizsgát meg fogja ismételni!

— **Baleset az országuton.** Egy 73 éves öregembert ma halálos szerencsétlenség ért az ujszentannai országuton. Az állomásról hajtatott haza *Tóterer Ferenc* gazda. Utközben lovai egy kis gyermektől megbokrosodtak és magukkal ragadták a kocsit, melyről *Tóterer* egy fordulónál leesett. Az eséstől agyrázkódást szenvedett és ez néhány perc múlva halálát okozta.

— **Leégett község.** Dáváról táviratozzák: A hunyadmegyei Arany községben tűz ütött ki. A nagy szélben a tűz rohamosan terjedt és hiába volt az egész környék tűzoltóságának minden előkészítése, a község teljesen leégett. Százhusz ház, az ideai termés és állatok estek áldozatul a pusztító elemnek. A kár meghaladja a négyszázezer koronát.

— **Pusztító viharok.** *Triesztből* táviratozzák: Tegnap este 8 óra felé nagy zivatar és felhőszakadás volt. Az összes alacsonyabban fekvő utcákat és tereket a víz elárasztotta. A víz számos üzletbe és raktárba is behatolt. A közúti vasut közlekedése részben megakadt. — A porosz sziléziai *Fürstenbergből* táviratozzák, hogy a „*Bote aus dem Siesengebirge*” című lap jelentése szerint az Orláshegységben az elmúlt éjjel és ma reggel *orkánszerű vihar nagy pusztítást okozott*. Számos háztetőt leszakított a szélvész és igen sok táviró és telefonvezeték megrongált. A kár különösen az erdőségekben igen nagy.

— **Sztrájk a rossz levegő miatt.** Budapestről táviratozzák: A ruggyanta gyár munkásai ma délután sztrájkba léptek. A munkások nem csak a bérkeveselés miatt hagyták abba a munkát, hanem azért is, mert a gyárban a levegőt megferőző kén-gáz tüdővészszel fenyegeti a munkásokat.

— **Rendőrök mint rablók.** *Pétervárról* jelentik: Nagy feltűnést keltett itt az a hír, hogy a moszkvai bünygyi rendőrség, mely a politikai rendőrséggel, amikor ez egy rablóbanda nyomába keült és üldözni akarta, erősen versengett, számos rablóátadásban olyan nagy mértékben vett részt, hogy azt többé nem lehet

eltitkolni. Azt beszélük, hogy a moszkvai bünygyi rendőrség fejét és talán a moszkvai városkapitányt is elfogják bocsájtani.

— **Kedvezmény a balesetügyi kiállítás látogatóinak.** A nemzetközi balesetügyi, iparegészségügyi és munkásjóléti kiállítás igazgatósága értesítette *Stengl Andor* aradi kir. iparfelügyelőt, hogy a gyárosoknak, ipárosoknak, segédeknek, tanoncoknak és munkásoknak, kik a kiállítást meg akarják tekinteni, a kereskedelmi kormány kedvezményes vasúti jegyeket bocsát rendelkezésére. A kedvezményes jegyek személy és gyorsvonatra érvényesek, harmadik osztályu jeggyel másodikon és féláru második osztályu jeggyel harmadikon lehet utazni. A kiállítást megtekinteni szándékozók jelentésükbe szándékukat a kir. iparfelügyelőségnek. Ha nagyobb csoportban történik a jelentkezés, *Stengl Andor* iparfelügyelő készséggel vállalkozik a jelentkezők ka'auzolására a kiállítás területén.

— **Magyar név.** *Guszmán Ferenc* aradi lakos, vasúti lámpakezelő családi nevének *Halmi*-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **A züllött gyermekek.** Ma érkezett le Aradvárosához a belügyminiszter ama ismeretes rendelete, hogy a züllött gyermekeket ezennel, ha valami büntényt követnek el, nem börtönbe csukják, hanem az állami mentőhelyben helyezik el.

— **Védőpajzs a különféle bajok ellen a legjobb, a legnagyobb erő rejtő A földi fehékeresztes Sósorszesz** melyet az Első Alföldi Cognagyár r. t. készít Kecskeméten

— **Tarts gyógysiker.** Fájdalmas csuznál, a derék-, testrészek és a forgó köszvényes bántalmainál a Moll-féle sósorszeszszel való bedörzsölés sikerrel használatik. Egy üveg ára kor. 1.90. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény körendő az ő jelvényével és aláírásával.

— **Rovarpor.** tohák, legyek, poloskák, svaboc ellen leghatasosabb Vojtek és Weisznal. 201

TORVÉNYKEZÉS.

§ **Halál a tárgyalóteremben** címen írtunk *Csordás Ede* hentesmesternek az aradi járásbíróság tárgyalótermében történt haláláról. Ma megjelent lapunk szerkesztőségében *Dedk János*, ki a tárgyaláson alperes volt és az eset lefolyását és előzményeit így adta elő: Két sertést adtam el *Csordásnak*, melyekre 6-10 korona foglót adott. Mikor a serések árát kifizette, levonta a 10 korona foglalót, de később azt állította, hogy nem vonta le és követelte tőle a pénzt. A tárgyaláson is ragaszkodott ahhoz, hogy nem vonta le a foglalót. Az eskütétel neki (*Dedknek*) engedte át. A szívszélhűdés akkor érte *Csordást*, mikor éppen a jegyzőkönyv aláírására került volna a sor.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Föloldották a sertészárlatot.

Arad, október 18.

Előnk, forgalmas volt ma az aradi állatvásár. Négy hónapi zárlat után ma nyílt meg Aradon a sertéspiac. A zárlat mindenképpen nagy kárt okozott a városnak, különösen a szegényebb néposztályt sújtotta érzékenyen, mert jelentékenyen megdrágította a sertéshúst. Remélhető, hogy a zárlat feloldása és a sertéspiac megnyitása szánálja a mai helyzetet és legalább a szegény emberek megélhetésé megkönnyíti a sertésbus árának csökkenése.

A zárlat feloldását tegnapelőtt rendelték el. Harminc nap óta nem volt sertésvész eset a városban, de azért a hatóság okos óvatossággal várt, amíg végleg megszűnik a vész és minden újabb veszedelem nélkül feloldhatja a zárlatot.

Ez tegnapelőtt megtörtént és ma megnyitották az állatvásáron a sertéspiacot. A zárlat feloldásának hamar híre ment a vidéken, a megyebeli gazdák örömmel fogadták a hírt, mert

a szegényebb földműveseknek valósággal létérdekük, hogy a tére hizott sertést vehessenek. Nem csoda tehát, ha élénk és forgalmas volt ma az aradi sertés piac. Igen nagy volt a felhajtás és igen nagy volt a kereslet is. Az aradi és vidéki gazdák egyaránt örültek a nekik valóban örvendetes eseménynek.

Aradi kati gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny közlésétől —

Arad, október 18.

A rendellenes időjárás késlelteti a mező munkálatokat. A föld oly kemény, hogy a vetés nem kel ki és félős, ha ezután rövidesen fog is esni az eső, már késő lesz a mulasztás teljesen nem pótolható.

A gabonaüzlet irányzata javult az árfolyamok tartósan szállárdak.

A mai piacon elkelt:

- 800 mm. buza 10 90—11 20
- 1000 mm. új tengeri 5—5 40
- Rozs 9 40—9 50
- Zab 7 10—7 20
- Árpa 6 90—7 —

Az árak koronákban, 50 kilogrammonként értendők.

Budapest. áru- és irtéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, október 18.

Kínálat és vételkérő korlátolt. Elkelt 15,000 méter-mázsa 5 fillérrel magasabb áron. Amerika 2 1/2 olcsóbb. Az árak 50 kilonként számúva:

	Dél	5 órai
	ár	ár
Buza 1908. áprilisra	12.46—12.47	12.47—12.48
Buza októberre	11.80—11.81	11.80—11.81
Zab októberre	7.76—7.77	7.78—7.79
Rozs októberre	10.70—10.71	10.69—10.70
Tengeri 1908 májusra	7.07—7.08	7.05—7.06

Zárul 5 órakor:

Oestrák hitelrészvény	3275
Magyar hitelrészvény	743
Oestrák-magyar államvasúti részvény	65450
Közúti vasút részvény	22.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedés.

— Október 18. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon feletti súlyban 127—128 fillérig; fiatal közép páronként 281—320 kilogrammig terjedő súlyban 128—130 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 130—132 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 240—280 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: Október hó 15. napján volt készlet 35,006 darab, október hó 16. napján felhajtott 817 darab, október hó 16. napján elszállított 681 darab, október hó 17. napjára maradt készletben 35,142 darab. A hizott sertésüzlet irányzata: Csöndes.

DEGENEK ARADON.

— Október 18. —

Központi szálloda. Kozmicsa Miklós báró nagybirtokos Budapest. — Schoitze Alfréd dr. ügyvéd London. — Krausz Emil igazga ó Budapest. — Csiky Kálmán birtokos Seprős. — Esterházy Alajos gróf huszárhadnagy Debrecen. — Diekman Emil báró huszárhadnagy Debrecen. — Czárán Zoltán birtokos Seprős. — Röök István huszár főhadnagy Budapest. — Baich Péter báró hadnagy N. Vár. — Grodecky Viktor birtokos és neje Kolozsvár. — Raes István magánzó Versec. — Koronkay Zoltán magánzó Veszprém. — Rosbach Alfréd gyáros Hamburg. — Manules Mita magánzó Bukarest. — Kemka Gyula főerdőmester Kapruca. — Hann Béla birtokos Tövisgyháza. — Adolf Etelka magánzó Kalocsa. — Hollóssy Gyula birtokos Temesvár. — Lóbi, Henrik utazó Bécs. — Richter Lipót utazó Brünn. — Székely Miksa utazó Budapest. — Löffler Aladár utazó Bécs.

— Lanfer Zsiga utazó Budapest. — Noppes Frigyes utazó Reichenberg. — Véber Miklós utazó Budapest. — Herman Miksa utazó Budapest. — Openheim Berti kereskedő Nagyvárad. — Winarski Gusztáv kereskedő Brünn. — Haar Béla kereskedő Brünn. — Buschek Gusztáv kereskedő Budapest. — Beretvás Rudolf utazó Budapest. — Klem Hugó utazó Bécs. — Freund Sándor utazó Budapest. — Beck Ernő utazó Budapest. — Leitner Jenő utazó Budapest. — Hajdu Mihály utazó Budapest. — Weinberger Izidor utazó Budapest. — Heverde Lajos utazó Budapest.

Fehér Kereszt-szálloda. Br. Nyéky Ilonka birtokos Dombegyháza. — Fehér József nagybirtokos és családja Seprős. — Lekki István miniszteri tanácsos és családja Budapest. — Gödri Sándor k. törv. bíró Nagyszében. — Vittmann János birtokos Elek. — Markovics Istvánné és nővére Nagyvárad. — Szabó Sándor birtokos és neje Nagyvárad. — Schmeidek Mór gyáros Szegszárd. — Kovács Tivadar nagybirtokos Dombóvár. — Páva Sándor birtokos és családja Irsa. — Olasz Elemér birtokos Nagyvárad. — Szobudhegyi Lajos birtokos B. Ily. — Mezey Mihály birtokos és családja Cegléd. — V. osernyész Sándor birtokos és neje Esztergom. — Herczeg József igazgató és családja Buziás. — Czifrák Kálmán igazgató és neje M. S. iget. — Tanai Lajos mérnök Dálya. — Elekes Imre vegyész Debrecen. — Keresztes Gergely és családja Győr. — Körösi Ferenc és családja Komárom. — Vahl Béla és családja Hernád. — Vermes Gábor birtokos és neje Szeged. — Barta Mihály bérlő és családja Szekesfehervár. — Erdélyi Emil birtokos Kiskörös. — Freund Sándor és neje Nagy-Szalonta. — Kádas Imréné és leánya. — Seidel B. gyáros Drezda. — Strausz Sándor utazó Budapest. — Guttman Izidor utazó Budapest. — Molnár Frigyes utazó Budapest. — Molnár Henrik utazó Budapest. — Hajdu M. utazó Budapest. — Breuer Mór utazó Budapest. — Kaszab Zoltán utazó Budapest. — Schvarcz Odön utazó Budapest. — Krapf Mór utazó Budapest. — Bauer Béla utazó Budapest. — Dózsa Ede utazó Budapest. — Weiner Armin utazó Bécs. — Kromits Boskó utazó Bécs. — Schreiber Félix utazó Bécs. — Freisinger Ignác utazó Bécs. — Rosenberg Sándor utazó Bécs.

Vass szálloda. Ulrich Viktor idomár Resica. — Faragó Lipót utazó Budapest. — Bittner Lipót utazó Weipert. — Baitla Constantin utazó Rác Szt. Péter. — Weselsky Ferenc Prága. — Kocián Jaroslav Prága. — Nagy Elek utazó Bécs. — Dunkl Norbert kiadó Budapest. — Takáts Izó utazó Bécs. — Gyulai Vilmos utazó Budapest. — Horovitz Jenő utazó Budapest. — Varga Balázs magánzó Békés. — Kondor Ilona magánzó Békés. — Szüts Lajos iparos Mezőtur. — Szokolovits Gy. kereskedő Baja.

NYILTER.*

1907. évi október hó 20-án
Lippán,

József főherceg szálloda nagytermében
az aradi 33. gyalogezred zenekara, Zellner
karmester személyes vezetése alatt

nagy hangversenyt

tart, mely alkalomból friss szegedi tisztai
nalból készült

Halászlé
lesz kapható.

2468
Hangverseny után tánc.

Belépti-díj 1 korona.

Halottak

napjára!

Özv. Imre Mihályna és Társa

élő- és művirág kereskedése

Arad, Forray-utca 5. sz.

(a Dréher sörfőzattárral szemben)

Ajánlja a közelgő halottak napjára rendkívül nagy választékú

élő és művirág koszoruit.

Továbbá azonnal készíti menyasszonyi és alkalmi csokrokat a legszébb kivitelben és a legutányosabb árak mellett. 2184

A nagyérdemű közönség b. cses pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel

Özv. Imre Mihályné és Társa.

Az Első Alföldi Cognacgyár

Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten, budapesti központi irodájának V., Mérieg-utca II. sz.,

Heti üzleti jelentése.

2487

Mai zárlatárak:

	Nagyban k.	Kicsinyben k.
Finomított szesz adózva	165	170
Finomított szesz adózatlan	66	71
Élesztőszesz adózva	—	—
Élesztőszesz adózatlan	—	—
Nyers szesz adózva	163	166
Denaturált szeszinyen hordóval és fuvar-megtérítéssel	53	55
Nyers szesz adózatlan	64	67

ab Kereskedelmi

Diamant Ferenc

villanyvilágítás, telefon és csengő berendező

Atzél Péter utca 2.,

a színház főbejáratával szemben, Bohus-udvarban.

Csillárok és lámpák

gáz és villanyra.

Az aradi gaszárban leégott

valódi Anerek raktára.

Drbja 60 III.

Üvegcsillárok, ernyők, tulipánok, villanykörtek, lámpa szerek és szerelési anyagok legjobb minőségben legelősséban kaphatók. 988

Nemzeti Színház.

A) bérlet. A) bérlet.

Szombaton, 1907. évi október hó 19-én:

A sogun.

Amerikai operette 2 felvonásban. Irta: Glyde M. Kinley. Fordította: Faragó Jenő. Zenéjét szerző: Luders G.

SZEMÉLYEK:

Flé-Hé, sogun	Szathmári A.	Ti-Tu, nemcs	Kun Irén.
Hánki-Pánk	Faludi K.	Omi Omi	Zalai Margit.
Hönnny-Bönn	Kállai Jolán.	Spengel	Leóvei Leo.
Ki-Otori	Ladislai J.	Ajtónálló	Kozma Pál.

Közdete este 7 és fél órakor.

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig

maradék

elárusítás!

Öltöny szöveteket

leszállított árban

772

árusítunk.

Nagy megtakarítás! Szolid kiszolgálás!

Permetező javítások elfogadtak.

M. kir. szabadalmazott

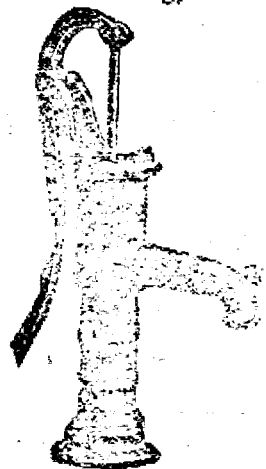
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztátságot azonnal továbbítanak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem renthetja, a gépezet jó működésért 8 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyó szalpokkal. Közsegeknek legalkalmasabbak, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 8 évi jótállás (ingyen javítás) hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű beüdü gummirozet, kendercsövek legolcsóbb árban.

Kutak

és hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, min bármely más vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő- és szivattyu készítő.

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

N. é. közönség b. figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy **Sárosey-utca 2. szám alatt**

uj szücs műhelyt

nyitottam.

Elvállalok női kabát, boá, muff, sapka, utazó-bunda, lábzsák, mindennemű béleletek, tepik, állattömések, stb. gyors és pontos, valami t. jutányos árban való készítését, oly módon, amely versenyképessé tesz bármely elsőrangú üzlettel.

Szakmában való képesitésemet a bel- és külföldi nagyobb városokban szerzettem a utóbb Aradon Mayer M. szücs üzletében huzamosabb időn át közmegelegedésre gyakoroltam, s úgy a helybeli és vidéki közönség izlés t. volt alkalmam el-sajjaitítani. Rendelők 25% munkaa. kedvezményben részesülnek.

Kégyes partfogásért esedez

Beregszászy Lajos, szücsmester.

Magyar királyi államvasutak áll. főnökség.

9544—1907 R. szám.

Arverezési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárusítandó: rövidáru, vascső, olaj, színházi kellékek, varrógépek, szappan, cognac, sósbor-

zesz, üvegáru, képek, zsákok, kézműáru és bor nyilvános elárverezése Arad állomásunkon lévő feladási raktárban 1907. évi október hó 23-án délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. c. közönség ezennel meghívatik.

Az állomásfőnök h.:

Bakos.

5131—1907. tkvi sz.

Hirdetmény.

Szintya község telekkönyvei a közös legelő egyrésznének egyénekenkénti felosztása következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. c. -ben szabályozott eljárás, a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével foganatosítottak.

E célból az átalakítási előmunkákat hitesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1907. évi november hó 18. n. d. 9 órakor fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatoak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, — mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredő kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, — hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; — és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Kisjenőn, 1907. évi október hó 5-én.

Tabajdy,

kir. ítélőtáblai bíró.

Földes Kelemen orvosi laboratoriuma

Aradon, Deák Ferenc-utca.

Végez:

hugy, köpet, bélsár, gyomor-tartalom és hányadék, vér, koros folyadék-gyülemek, epe és huygkőképződmények, nem-i szervek váladékai, torok-lepedék, ondó, anyatej és kor-szövettani vizsgálatokat mér-sékelt díjazásért.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a f. évi őszi országos vásár november hó 1-én kezdődik s öt napon át, azaz 1907. évi november hó 5-ig bezárólag tart.

Aradon, 1907. évi október hó 14-én.

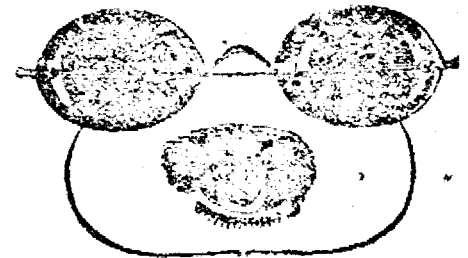
A városi tanács.

Elsőrendű látsszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látsszerész

Arad, Andrássy tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb árakon. Raktáron tart mindennemű színházi látsszeréseket a legkülömbözőbb kiállításban, leg-finomabb lornettek, orrcsüptetők és szem-nyegék, arany és ezüst mickel és tekenő-betűk ésot keretekben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részere, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben 2413

Szemüvegek és orrcsüptetők orvosi rendelés szerint azonnal készíttetnek.

Magántisztviselőknek 10% árengedmény.

Uj üzlet.

Aradvárosának olcsó be-vásárlási forrása

Halász Henrik

rőfös- és nődivatárúháza

Andrássy-tér 22. szám.

El ne mulassa, jöjjön!

Uj üzlet.

Az őszi idénynek ujdonságai megérkeztek!

Női kostüm ruházóvetek, bluz-selymek és bársonyok, külön-legességi Flanel és barchet-tek, vásznak, Damaszt és aszt-talneműek olcsón.

Vásároljon, olcsón kap mindent!

Uj üzlet.

Agytakarók, függönyök, sző-nyegek óriási választékban, csipke és diszaruk, haris-nyák, zsebkezdők, gummi-övek, esőernyők és szabó-kellékek. Nagy raktár meny-asszonyi kelengyékbl.

Uj üzlet.

Naponta ujdonsá-gok érkeznek!

APRÓ HIRDETESEK.**Téli aza'onna,**

perzselt, száraz, zsír és sózott hāj kapható Rauchbauer Nándornál, Ujszentannán. 2249

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat, jobb folyóiratokat és hangjegyeket legmagasabb áron. — **Kerpel** **Iszák** könyv- és papírkereskedése és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356

Angyal-utca 27. sz. alatti

szatócs-üzlet november 1-től kiadó. Bővebbet Angyal-utca 20/a.

Borona és György-utca sarkán

levő üzlet és korcsmahelyiség november 1-ére kiadó. A ház esetleg eladó. Bővebbet Bing Ede cégnél, József főherceg-ut 5. 2479

Házvezetőnek

ajánlkozik uriemberhez a háztartásban perfect 30 éves fess urinő. Fizetésre nem ugy reflektál, mint állandó, nyugodt otthonra. Leveleket egyelőre a kiadóba kérek A. M. alatt. 2481

Azonnali belépésre keresek

fiatal ügyes kereskedőségémet, ki már vidéken volt, vegyeskereskedésembe. Fizetése 36 korona és teljes ellátás Grün M. Petris, Arad-megye. 2477

K való finom

csemege és rózsa (Bakator) szőlő kapható nagyobb és kisebb mennyiségben Kohn H. és Fia cégnél, Ménesen. 2478

Kerestetik

egy nevelőnő, aki a francia és német nyelvben jártas, azonnali belépésre. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2467

Varrónő

fehér és ruhavarrásban jártas, ajánlkozik 50 kr. napidijért. Holecz, Sütveg-tér 6. 2492

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban

Őszi salsen 1907.

most jelent meg eredeti francia blous album szines divatképekkel ára K. 150 kapható **Inguéz I. és Fia** könyv- és papírkereskedésében Arad, Telefon 517. 861

Uri lakás

azonnal kiadó. Bővebbet Dr. Momaák Döme ügyvéd irodájában 2475

Uri divat üzletembe

egy 4 polgárit végzett fiu 30 korona havi fizetéssel, valamint egy fiatalabb segéd alkalmazást nyer. Münz I. Arad. 2470

Egy jó forgalmu

fűszerüzlet más vállalat miatt sürgősen eladó! Deák Ferenc-utca 2. szám. 2401

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

A MOLL A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása legmakacsabb gyomorbajok, testi hántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött **székrekedés**, máj bántalmak, **vertiginus**, aranyer és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles hántszer, mely évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy **speciálit** eredeti doboznak 2 korona. — Hamisítások törvényileg lenyitottak.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Moll-feltratu ónozzattal elzárva van. A Moll-féle **sós-borszesz** nevezetesen mint **hajdalomenállapító** bedörzsölési szer, köszvény, **guzs** és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb **nep-szer**. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új rendszer szerint előállított gyermek és hölgyzappan gyermek és felnőttek okzerü bő ápolása. Egy darab ára 40 fill. 5 darab kor. 180 fill. Minden darab gyermekszappan a MOLL-védjeggyel van ellátva. — **Főszéküldés:**

MOLL A. gyógyszerész, os. és kir. udvari szállító által.

Bécs. I., Tuchlauben 9. sz.

3971

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozotlan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kenni. Aradon kapható: **FÖLDES KELEMEN** és **HAJOS ARPAD** gyógyszerárakban.

Az 1902. évi versenyt ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi munkói ipar és gazdasági kiállításon a nagy díszítéssel kitüntetve.

WEGENSTEIN C. L. és FIA

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

ORGONA-ÉPÍTŐ MINTÉZET (villamos áramra berend.)

TELESVÁROTT.

Szállít kitűnő, legújabb rendszer szerinti készített

pneumatikus orgonákat

bármily nagyságban a legolcsóbb áron mellett.

Javítások, átalakítások és hangolások átvételnek, olcsón és kitűnő szakértelemmel eszközöltetnek. 1901

Bővebbi felvilágosítással és költséggel szívesen szolgálok.

Az 1896. évi kiállításon a nagy millióimál éremmel kitüntetve.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI**— SZÉNSAV-MŰVEK —**

ujjonnan berendezve **szénsavat** kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra. Úszó nem távozandó mesterképpen előállított, kiváló kiadó **szénsavval**

Megbízható, szigorúan lelkemeresen készült!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/4 és 1/2 literes üvegekben. 3907

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz.

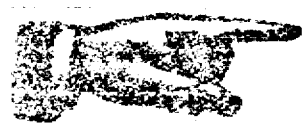
Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-Buziásfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnyozim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Pentek délután szőnyeg-maradékok olcsó eladása!

Alkalmi vétel!

Uj divatu angol kelmek árjegyzéssel kirakatunkban megtekinthetők.

120 cm. széles costumkelmék 1 frt 85 kr.

140 cm. " " 2 " 25 " } a rendes árnál 3% megtakarítás.

Ujabb szállitmány érkezett nyirott I. Axminster szőnyegekben csekély szépségűhával.

Egy 250 cm. széles 350 cm. hosszú szőnyeg 42 forint 50 krajcár.

" 200 cm. " 300 cm. " " 27 " 50 "

Rosenblüh H. és Társa.

I. Kidder minster szőnyeg 90 cm. széles maradékban 1 frt 70 kr. méterenkint.

Kirakataink szives megtekintését kérjük.

Kirakataink szives megtekintését kérjük.